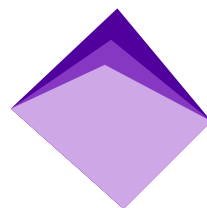

MYYRMÄEN KESKUSTAN JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

Vantaa
Myyrmäki

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO 4

2 SUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT 5

2.1 Suunnittelualue ja keskeiset tavoitteet 6

2.2 Asemakaavoitus ja maankäytön lähtökohdat 6

2.3 Keskustakilpailu 7

2.4 Nykytila 8

2.5 Historia 9

3 JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA 10

3.1 Suunnittelun tavoitteet 12

3.2 Suunnitelman osa-alueet 12

3.2.1 Paalutori 15

3.2.2 Paalukylänpuisto 17

3.2.3 Myyrmäenraitti ja Ruukkutori 19

3.2.4 Iskospolku, Ruukkupolku ja Liesikuja 20

3.3 Esihistorialliset aiheet osana julkisia ulkotiloja 23

3.4 Taide 24

3.5 Kalusteet ja varusteet 24

3.6 Kasvillisuus 25

3.7 Pintamateriaalit 27

3.8 Valaistus 29

3.9 Tasaus-, kuivatus- ja hulevesien käsittelyn periaatteet 30

3.10 Katualueiden lämmitys 30

3.11 Liikenteen yleissuunnitelman kuvaus 31

3.11.1 Huolto-, pelastus- ja toriliikenne 32

3.12 Pyöräpysäköinti 32

3.13 Esteettömyys 32

4 KUSTANNUKSET 34

5 SUOSITUKSET JATKOSUUNNITTELULLE 36

13.3.2017 WSP Finland Oy

3

MYYRMÄEN KESKUSTAN JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

1 JOHDANTO

Myyrmäen keskustan julkisten ulkotilojen yleissuunnitelma on laadittu Vantaan kaupungin toimeksiantona ja suunnitelman on laatinut WSP Finland Oy. Suunnittelu ja aineiston laadinta on ajoittunut aikavälille maaliskuu 2016-joulukuu 2016. Suunnittelutoimeksiannon projektipäällikkönä on toiminut maisema-arkkitehti Tommi Kärki. Suunnittelijoina ovat toimineet maisema-arkkitehti Daniela Rosqvist ja maisema-arkkitehti yo., suunnitteluhortonomi AMK Salla Salovaara. Valaistussuunnittelusta ovat vastanneet Verna Kaipainen ja Sirpa Laitinen. Liikennesuunnittelusta on vastannut DI Olli Haveri ja DI Minna Raatikka (pyöräpysäköinti). Tasaussuunnitelman on laatinut DI Tomi Lyly.

Julkisen ulkotilan yleissuunnitelmaa on laadittu kiinteänä osana alueen asemakaavaprosessia. Yleissuunnitelman ja asemakaavatyön yhteydessä alueelle on lisäksi WSP Finland Oy:n toimesta laadittu tuulisuustarkastelu, liikenteen yleissuunnitelma sekä teknisten verkostojen selvitys.

Suunnittelutyön ohjausryhmään ovat kuuluneet seuraavat henkilöt:

Vantaan kaupunki, yrittäjäpalvelut
Heikki Virkkunen (Vantaan kaupunki, toimialajohto)

Vantaan kaupunki, kuntatekniikan keskus
Heidi Burjam (viheralueet)
Olli Lappalainen (kadut)
Sirpa Törrönen (kadut)
Elina Kettunen (vesihuolto)
Jaana Virtanen (liikennesuunnittelu)
Teemu Vihervaara (liikennesuunnittelu)

Vantaan kaupunki, kaupunkisuunnittelu
Anne Olkkola
Hanna Tiira
Laura Muukka
Pia Tasanko (vuorovaikutus)

Vantaan taidemuseo
Kati Huovinmaa
Anne Kaarna-Suomi

Vantaan kaupunginmuseo
Andreas Koivisto

Rakennusosakeyhtiö Hartela Oy
Jouni Kekki, Mervi Pekkanen, Pekka Sainio,
Matti Suonio

VVO-yhtymä Oyj
Tommi Parikka, Jyrki Hahkala

Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö HOAS
Kim Lindholm, Matti Tarhio

Myyrmäki-liike
Petteri Niskanen

Citycon Oyj
Johanna Haltia, Maiju Lassila, Maiju Tarkiainen
Mari Laaksonen, Hannu Tamminen

Asemakaavatyön vaatimasta rakennusten arkkitehtisuunnittelusta on vastannut

Vahanen-yhtiöt/Innovarch Oy
Jani Ristimäki
Rainer Linderborg
Miguel Santos
Helmi Mälkönen

2 SUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT

2 SUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT

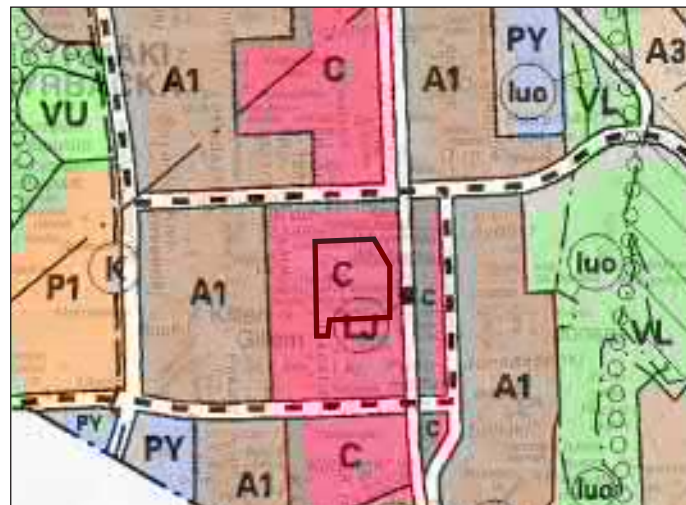
2.1 SUUNNITTELUALUE JA KESKEISET TAVOITTEET

Suunnittelualue sijaitsee Myyrmäen kaupunginosan ydinkeskustassa. Idässä alue rajautuu Myyrmäen asemaan ja asuinrakennuksiin, pohjoisessa Liesikujaan, lännessä rakennettavaan vanhustenkeskukseen ja Kilterin kouluun. Etelässä suunnittelualuetta rajaa Myyrmannin kauppakeskus.

Suunnittelualueelle on vuonna 2013 laadittu lähiympäristösuunnitelma (Ramboll Oy Finland) Myyrmannin kauppakeskuksen sittemmin toteutumattoman laajennuksen vuoksi.

Julkisen ulkotilan yleissuunnitelma on julkisten ulkotilojen jatkosuunnittelua ohjaava rakentamisohje, jolla varmistetaan tiedon siirtyminen kaavoitusvaiheesta yleis- ja toteutussuunnitteluun.

Suunnittelun lähtökohtina ovat olleet Myyrmäen keskustan suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailun tavoitteet, Vantaan arkkitehtuuriohjelman tavoitteet sekä tulevaisuudessa korkeatasoinen ja omaleimainen kaupunkikeskus. Suunnitelmassa on esitetty ratkaisuja myös rakennusten sekä uudistuvan alueen liittämiseksi olemassa olevaan ympäristöön ja sen rakenteisiin.

2.2 ASEMAKAAVOITUS JA MAANKÄYTÖN LÄHTÖKOHDAT

Yleissuunnitelmaa on laadittu kiinteänä osana Myyrmannin keskustan asemakaavaprosessia. Asemakaavamuutoksen myötä Myyrmannin keskustaan osoitetaan uutta liike- ja asuinrakentamista. Kaavatyo on käynnistynyt keskustakilpailun pohjalta keväällä 2016. Sen yhteydessä laaditaan samalla Myyrmäen kaavarunkoa, jonka tarkoituksena on olla asemakaavaa yleispiirteisempi, Myyrmäen alueen kokonaissuunnittelua ohjaava suunnitelma.

Yleiskaavassa asemakaavamuutoksen kohteena oleva alue on määritelty pääosin keskustatoimintojen alueeksi (C1), jolle voi rakentaa toimisto-, liike- ja palvelutiloja, asuntoja ja keskustaan soveltuvia työpaikkoja. Lisäksi alueen länsireunassa on tehokasta asuuntoaluetta (A1), jolla ensisijaisesti asuin- ja palvelutalorakentamisen on sallittua. A1-alue ei ulotu tässä raportissa tarkastellulle yleissuunnitelma-alueelle, joka vastaa rajaukseltaan keskustakilpailun alue- ja rakentamis- ja eheyttäminen.

Voimassa olevassa asemakaavassa on liike- ja toimistorakennusten alueita, yleisten rakennusten korttelialueita, puisto, tori sekä jalankululle ja polkupyöräilylle varattuja katuja ja teitä. Nykyiset pysäköintialueet Myyrmäenraitin varrella sijoittuvat asuin-, liike- ja toimistorakennusten sekä yleisten rakennusten korttelialueille.

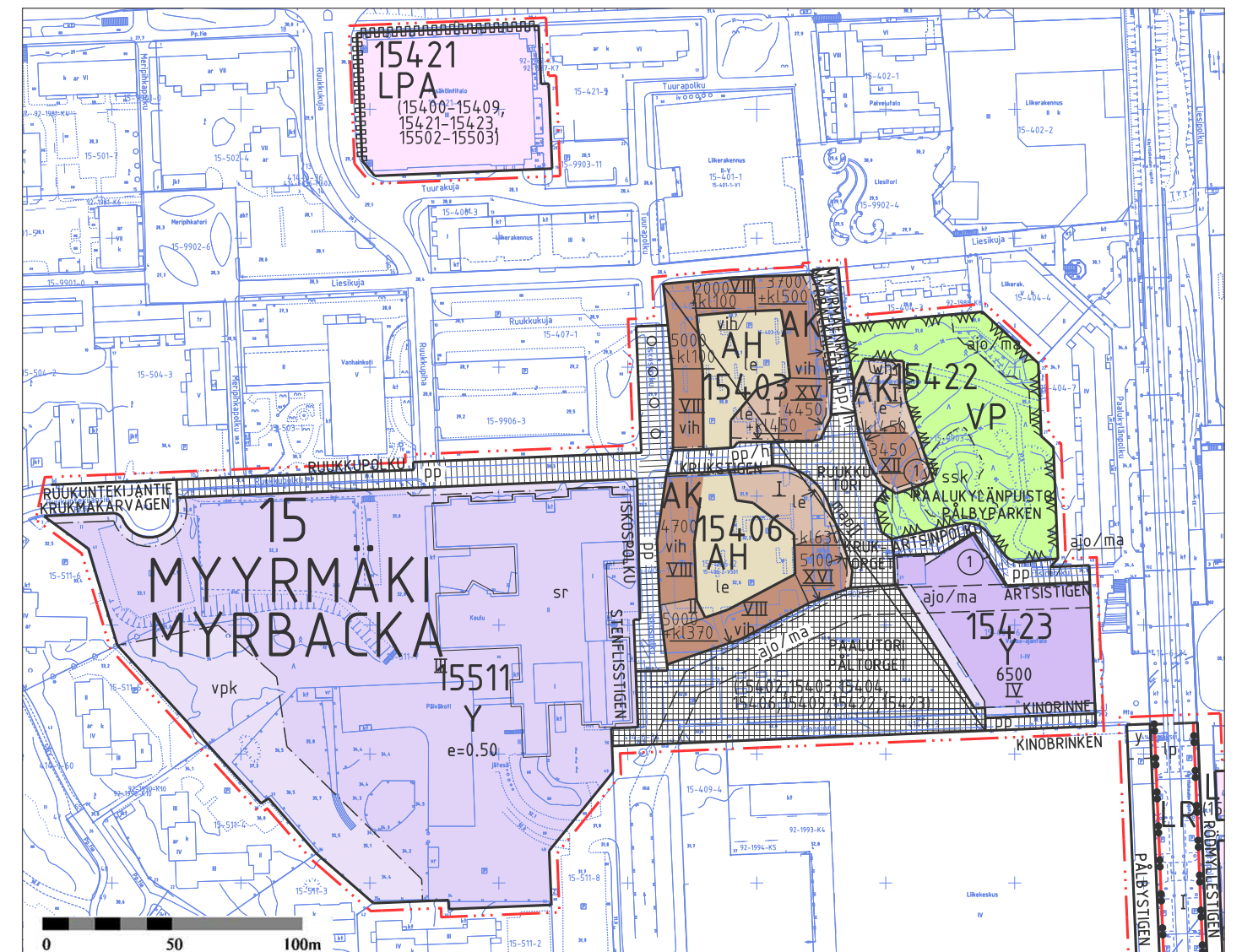
◀ Yleiskaavaote, johon julkisen ulkotilan yleissuunnitelma-alue on merkitty punaisella rajauksella (kuva: Vantaan kaupunki).

▶ Ote asemakaavan muutosehdotuksesta 001925 / Myyrmäen keskusta, kaupunkisuunnittelulautakunta 13.3.2017.

Asemakaavan muutosehdotuksessa keskustan pysäköintialueina toimineille rakentamattomille tonteille sekä Paalukylänpuiston reunaan esitetään asuin- ja palvelutalorakentamista (AK). Korttelien asuin- ja palvelutalot ovat enintään kahdeksankerroksisia ja asuintornit enintään 16-kerroksisia. Asuinrakennusten kivijalkaan tulee liike- ja palvelutaloja sekä asumista palvelevia yhteistiloja. Asuin- ja palvelutalokorttelien sisäpihat ovat asumista palvelevia yhteiskäyttöisiä korttelialueita (AH). Paalutori säilyy ja sen lisäksi Myyrmäenraitin varrelle sijoittuu uusi aukio, Ruukkutori, joka on

kivijalkaliiketoimintojen rajaama. Alueen asukas- ja työpaikkapysäköinti sijoittuu korttelien alle ja yleinen pysäköinti siirtyy keskustan pysäköintilaitoksiin.

Asemakaavamuutoslunnon käsittelyn kaupunkisuunnittelulautakunnassa 10.10.2016. Kaavaluonnos oli nähtävillä 9.11.-8.12.2016 välisen ajan.

2 SUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT

2.3 KESKUSTAKILPAILU

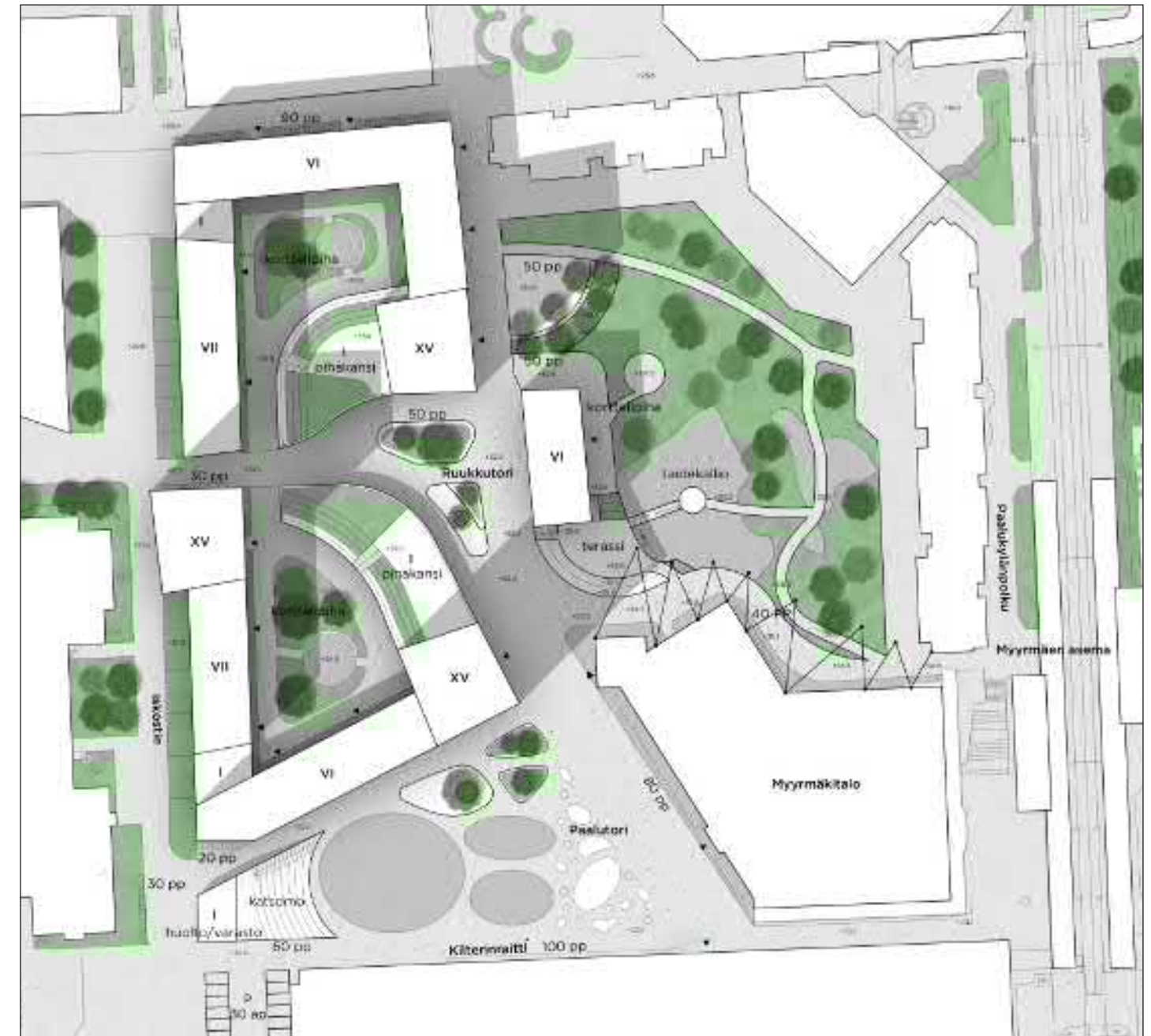
Myyrmäen keskustan kehittämisestä järjestettiin suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailu 26.11.2014–31.3.2015. Kaupunginhallitus valitsi voittajan 14.12.2015 yhdeksästä kilpailuehdotuksesta. Kilpailun tavoitteena oli rakentaa Myyrmäen keskustasta korkeatasoinen, tehokkaalla rakentamisella ja laadukkaalla julkisella ulkotilalla aikaan saatu kaupunkikeskus, jolle rakennusten arkkitehtuuri sekä ulkotilat luovat tunnistettavan, omaleimaisen ilmeen. Kilpailuvaiheessa Paalutorin ja Liesikujan välisiin kortteleihin esitettiin asuinrakentamista noin 35 000 k-m² ja liikerakentamista noin 3000 k-m².

Asemakaavamuutoksen lähtökohdaksi valittiin Rakennusosakeyhtiö Hartelan, VVO-yhtymä Oyj:n ja Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö HOAS:n voittajaehdotukset ”I ♥ Myyrmäki” ja ”#Myrksi”, joissa konsultteina toimivat Innovarch Oy ja WSP Finland Oy. Jatkosuunnittelun pääasialliseksi pohjaksi valittiin ehdotus ”I ♥ Myyrmäki”, jonka kaupunkirakenteellinen idea perustui intensiteettiä luoviin ja alueen maamerkkeinä toimiviin asuintorneihin. Veistoksellisten ja korkeudeltaan vaihtelevien rakennusmassojen lisäksi voittajaehdotuksen ansioina nähtiin muun muassa liiketilojen reunustamat

vaihtelevat tori- ja aukiotilat sekä kevyen liikenteen kulkuyhteyksien ratkaiseminen ja Myyrmäenraitin polveileva linjaus.

I ♥ Myyrmäki -suunnitelman lähtökohdina oli Myyrmäen keskustan kaupunkikuvallinen ja toiminnallinen eheyttäminen ja virkistäminen. Olemassa olevaa kaupunkirakennetta täydennettiin jatkamalla Paalukylänpuistoa ympäröivien rakennusten nauhaa sekä sijoittamalla kolme tornia talolamellien päätteiksi. Suunnitelmassa kortteleiden pysäköinti esitettiin maan alle ja huoltoliikenne katutasoon. Muuten keskustasta suunniteltiin jalankulun ja pyöräilyn alue, jolla kaikki keskeiset reitit ja tilat ovat esteettömiä.

Paalutori ja Paalukylänpuiston lounaiskulmaan sijoittuva terrassointi muodostivat keskus- ja tapahtuma-alueita Myyrmäenraitin varrelle. Olemassa olevaa aukoiden sarjaa täydennettiin uudella kivijalkaliikkeiden ympäröimällä kaupunkiaukiolla, Ruukkutorilla. Paalukylänpuisto liitettiin entistä viimeistellymmäksi osaksi muita julkisia ulkotiloja. Nykyään Artsinpoluksi nimettyä kulkuyhteyttä Myyrmäkitalon takana avarrettiin ja se katettiin valoverkolla.

▲ Kilpailuvaiheen asemapiirustus (Innovarch Oy 2015).

◀ Kilpailuvaiheen kuvitusta, jossa näkymät Myyrmäenraita etelään ja Myyrmannin kauppakeskukselta pohjoiseen (Innovarch Oy 2015).

2 SUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT

2.4 NYKYTILA

Nykytilan osalta tekstissä on lainattu Ramboll Finland Oy:n vuonna 2013 laatimaa lähiympäristösuunnitelman tekstiä. Tekstiä on yleissuunnitelmatyön yhteydessä tarkistettu ja osin täydennetty.

Myyrmäen keskusta on ilmeeltään varsin yhtenäinen ja edustaa hyvin 1980-luvun keskustarakentamista. Alue on rakennettu aikanaan korkeatasoisesti, muun muassa kiveykset ovat moni-ilmeistä betonikiveä ja muureissa on käytetty luonnonkiveä. Varusteet ja kalusteet ovat vanhentuneita ja niiden yleisilme tänä päivänä on kirjava. Rakenteet vaikuttavat silmämääräisesti olevan pääosin hyvässä kunnossa. Pintarakenteet, muun muassa kiveykset eivät ole vaurioituneet eivätkä juuri painuneet. Maalaturipinnat, esimerkiksi kaiteet vaativat uutta pintakäsittelyä. Betonipinnat ovat kuluneet paikoittain ja osa istutuksista ja viherrakenteista vaatii uusimista tai uudistamista. (Ramboll Finland Oy 2013.)

Kiinteistöjen ja julkisen tilan raja on pääosin selkeä. Hallinnolliset alueet on aidattu selkeästi toisistaan. Raja-aitoja pehmentämään on istutettu kasvillisuutta. (Ramboll Finland Oy 2013.)

Uudistettava Paalutori on aktiivisessa torimyyntikäytössä. Se on yksi Vantaan vilkkaimmista torikauppa-alueista. Paalutorilla on torimyyntiä ympäri vuoden ja siellä järjestetään vuosittain paljon tapahtumia. (Ramboll Finland Oy 2013.) Toripinta on pääosin betonikiveystä, jonka vaihtelevat väri- ja muotoaiheet ovat peräisin 1990-luvulla laadituista suunnitelmista. Toripinnassa on nähtävissä painauksia ja siten maanalaisten rakenteiden rajoja, muuten pintamateriaalit ovat säilyneet melko hyvinä.

Keskellä toria sijaitsee väliaikaisten torimyyntikojujen ja -katosrakennelmien lisäksi maanalaisten pysäköintihallin lasipintainen varaueloskäynti. Lisäksi torin länsireunassa on pergoloita ja istutusaltaita, joissa kasvaa pensaita sekä pienpuita. Torimyyjien paikoitusalue sijoittuu torin länsireunaan. Suunnittelualueen kaakkoiskulmassa Paalutori liittyy kauppakeskuksen ja Myyrmäkitalon välistä johtavan

Kinorinteen nimetyn kulkuväylän kautta vuonna 2015 kunnostettuun Punamultatoriin.

Paalutorin vieressä olevassa Myyrmäkitalossa sijaitsee taidemuseo, kirjasto, kuvataidekoulu, yhteis palvelupiste ja elokuvateatteri Kino Myyri. Taidemuseolla on kaksi ulkogalleriaa ja näyttelyiden yhteydessä näyttelytoimintaa myös torilla. Myyrmäkitalossa käy vuosittain yhteensä noin 450.000 asiakasta. (Ramboll Finland Oy 2013.)

Paalukylänpuisto jääkauden silottamine avokallioineen on keskustan keskeinen osa-alue. Silokallio on maisemassa arvostettu ja hieno elementti, joka on päätetty säilyttää tärkeänä osana keskustan identiteettiä. (Ramboll Finland Oy 2013.) Kookas, tiheä puusto tekee puistosta monin paikoin varjoisan ja pensaskerros estää näkymiä puiston sisällä. Kerrostalojen läheisyyden ja runsaan, liiallista näkösuojaa antavan kasvillisuuden vuoksi Paalukylänpuisto ei hahmotu julkisena puistoalueena.

Silokalliot ovat alueen paikallishistorian kannalta merkittäviä ja jatkosuunnittelussa yhä säilytettävä, korostamisen arvoinen elementti. Suunnittelualueen korkein kohta, 39,1 metriä merenpinnasta sijaitsee kallioalueen laella. Puistossa kulkee kivituhkapintainen kulkureitti, joka liittyy kiinteistölle johtavaan pelastustiehen. Kulkuyhteys Myyrmäkitalon takana rajautuu kallioseinämään. Nykytilassa pelottavaksi koettu reitti on kapea ja mutkainen eikä pitkiä näkymiä esimerkiksi aseman suuntaan muodostu. Kulku puistoon on ratkaistu portailla.

Etelä-pohjoissuuntainen Myyrmäenraitti on vilkas kevyen liikenteen pääväylä. Kukkivien lehtipuiden, pylväshaapojen sekä pensasistutusten reunustama raitti laskee melko voimakkaasti pohjoiseen ja jatkuu kivettynä Louhelan asemalle asti. Raitin länsipuolella olevat yleiset pysäköintialueet sijoittuvat voimassa olevassa asemakaavassa liikerakennusten ja yleisten rakennusten korttelialueelle.

▲ Myyrmäen raitti on vilkas kevyen liikenteen reitti, joka kulkee alueen halki pohjoisesta etelään päättyen Myyrmännin kauppakeskukseen. Vilkaasta torimyyntistään tunnettu Paalutori sijoittuu aivan raitin varrelle.

► Paalukylänpuiston silokalliot ovat vaikuttava ja paikallishistorian kannalta arvokas elementti. Puisto on luonteeltaan metsäinen ja näkymät sen sisällä lyhyitä, johtuen rehevästä kasvillisuudesta.

▼ Kulkuyhteys Myyrmäkitalon takana on kapea, pimeä ja mutkainen. Reitti rajautuu kallioleikkaukseen ja kulku puistoon on ratkaistu portailla.

2 SUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT

2.5 HISTORIA

Historia-osuuden teksti on suora lainaus Ramboll Finland Oy:n vuonna 2013 laatimasta Myyrmäen keskustan julkisten ulkotilojen lähiympäristösuunnitelmasta. Tämän työn yhteydessä tätä osuutta ei ole ollut tarvetta päivittää.

Myyrmäen asutushistoria ulottuu kauas kivikaudelle. Paalutorin ja Paalukylänpuiston alue on ollut hiekkaisesta rinteestä nouseva kallio, jonka lämmin, meren huuhteleva etelärinne oli oiva paikka asua. Myyrmäen rakentamista edelsi alueella tehty laaja, monivuotinen muinaisjäännösten inventointi ja kaivaus, jonka tuloksena on löydetty erittäin runsaasti kivi-, pronssi- ja rautakauden jäämistöä. Myyrmäen keskustan alueella on ollut asutusta kivikaudelta alkaen eli jo noin 7500 vuotta sitten. Myyrmäen Jönsas on yksi Suomen tunnetuimmista arkeologisista kaivausalueista ja laajimmista esihistoriallisista asuinpaikoista. Tärkeitä löytöjä ovat mm. kivikauden

aikaiset kivistalot ja taltat, kampa- ja nuorakeraamisen ajan saviastioiden palat, kymmenet pyöreät, kivetyn tulisijat sekä Suomen vanhimmat tunnetut haudat, 23 nk. punamultahautaa. Kaivauksia alueella on tehty vuosina 1962 – 1991.

Myyrmäen syntyminen ja kehittyminen on tärkeä osa itsenäisen Vantaan kaupungin kehitystä. Myyrmäen rakentamisen suunnittelua varten perustettiin Myyrmäen kaavoitustoimikunta 1966 ja aluerakentamissopimukset neuvoteltiin ja päätettiin v. 1967. Kaavoitus jaettiin pohjoisesta etelään eteneviin suurkorttelivöhykkeisiin, joiden keskeltä kulkee rata. Aluekeskus kaavoitettiin vuosien 1976 – 1984 aikana.

Myyrmäen korttelirakenne perustuu pääosin 3 - 5 rappukäytävän lamellirakennuksiin. Kerrosten määrä on yleensä 3 - 6 ja rakennukset on sijoitettu pihan ympärille ”tuulimyllyn siipien tavoin”. Tavoitteena

oli tiivis rakentaminen, paikoin jopa yli 10 kerrosta. Ensimmäiset asukkaat muuttivat Myyrmäkeen elokuussa 1969.

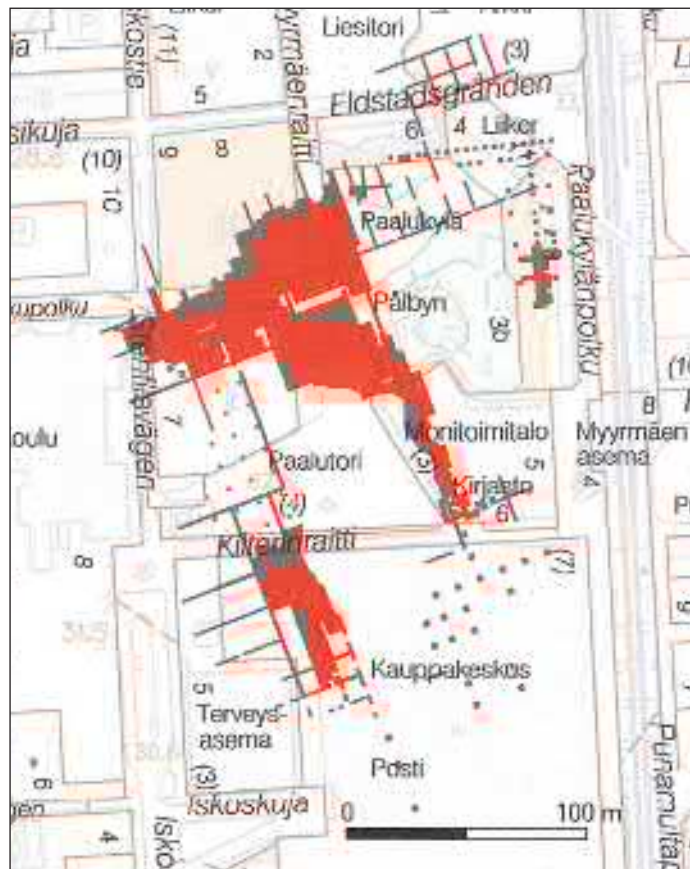
Aluekeskuksen toteuttamiseksi pidettiin Skandinaavinen arkkitehtikilpailu vuosina 1970 – 1971. Kaupallisten palveluiden lisäksi tavoitteena oli kunnan, valtion ja seurakunnan tiloja, terveysasema, posti, uimahalli, kulttuuri- ja kerhotiloja ja kirjasto. Hankkeen toteutuksesta kiistellessä aseman viereen rakennettiin toimisto- ja kaupallisten palveluiden rakennus. Vielä ennen aluekeskusta Liesitorin ja radan väliin valmistui Isomyyrin kauppakeskus 1987.

Aluekeskuksen suunnitelmat alkoivat vanhentua kaupallisten palveluiden keskittyessä entistä suurempiin yksiköihin, kuten Itäkeskukseen, Lippulaivaan ja Jumboon. Myyrmäen keskustasuunnitelman päivitys annettiin tehtäväksi professori Antero Markelinille.

Työ valmistui 1986 ja sisältää suurelta osin nyt toteutetun keskustan ajatukset maanalaisine pysäköintineen ja kaupallisine järjestelyineen. Vapaa-ajantalo Myyrmäkitalo ja kauppakeskus Myyrmanni rakennettiin samanaikaisesti ja molemmat rakennukset otettiin käyttöön 1994. Kauppakeskus saavutti heti alueen asukkaiden suosion. Surullista kuuluisuutta Myyrmanni sai kotitekoisen pommin räjähdyksestä 11.10.2002.

▲ Alueella on tehty useita arkeologisia kaivauksia vuosina 1962-1991. Kartassa on esitetty tutkitut alueet. (Purhonen & Ruonavaara 1994/Manninen 2008, teoksessa Leskinen & Pesonen 2008, Vantaan kaupunki Mittausosasto 2008.)

▼ Ilmakuvissa on esitetty Myyrmäen keskustan kehitystä vuosilta 1954, 1986 sekä 2016. (Kuvat: Vantaan kaupunki.)

3 JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

3 JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

Yleisnäkymä Myyrmäen uudesta keskuksesta.

3 JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

3.1 SUUNNITTELUN TAVOITTEET

Julkisen ulkotilan yleissuunnitelma on julkisten ulkotilojen jatkosuunnittelua ohjaava rakentamisohje, jolla varmistetaan tiedon siirtyminen kaavoitusvaiheesta hallinnollisiin katu- ja puistosuunnitelmiin ja niistä edelleen rakentamissuunnitteluun. Suunnitelman tarkoituksena on varmistaa kunnallisteknisten ratkaisujen tekniset ja taloudelliset toteutusmahdollisuudet, rakentamisen esteettömyys sekä yhteiset tavoitteet alueen suunnittelun lähtökohdaksi.

Suunnittelun lähtökohtina ovat olleet Myyrmäen keskustan suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailun tavoitteet, Vantaan arkkitehtuuriohjelman tavoitteet sekä tulevaisuuden korkeatasoinen ja omaleimainen kaupunkikeskus. Julkisen ulkotilan ja valaistuksen yleissuunnitelmat perustuvat pääosin kilpailuehdoituksen toiminnallisiin ideoihin, mutta osaa niistä on tarkistettu tai täydennetty. Suunnitelmassa on esitetty ratkaisuja myös esimerkiksi puiston ja julkisten alueiden liittymisestä asuinrakennuksiin, nykyiseen ympäristöön sekä sen olemassa oleviin rakenteisiin. Huomioitavaa on, että maanalaisten pysäköintitilojen rakenteet asettavat rajoituksia myös kasvillisuudelle ja muille maanpäällisille rakenteille.

Suunnittelun keskeisinä tavoitteina ovat olleet:

- Länsi-Vantaan tärkeimmän keskusta-alueen vetovoimaisuuden lisääminen yleisen laatutason kohottamisella ja omaleimaisen ilmeen korostamisella.
- Kaupunkielämän ja tapahtumien mahdollistaminen sekä toimintamahdollisuuksien lisääminen. Eriluonteisten viipymisen paikkojen luominen tori- ja aukiotiloja yhdistävän kulkureitin varrelle.
- Jalankulku- ja pyöräilypainotteisen keskustata-alueen laajentaminen nykyisen Paalutorin aluetta laajemmalle.
- Turvallisuudentunteen lisääminen pelottaviksi koetuilla alueilla ja esteettömät sekä turvalliset kevyen liikenteen kulkuyhteydet.
- Ainutlaatuisen asutushistorian ja vanhojen kulttuurikerrostumien ilmentäminen uudessa kaupunki- ja katuymäristössä.

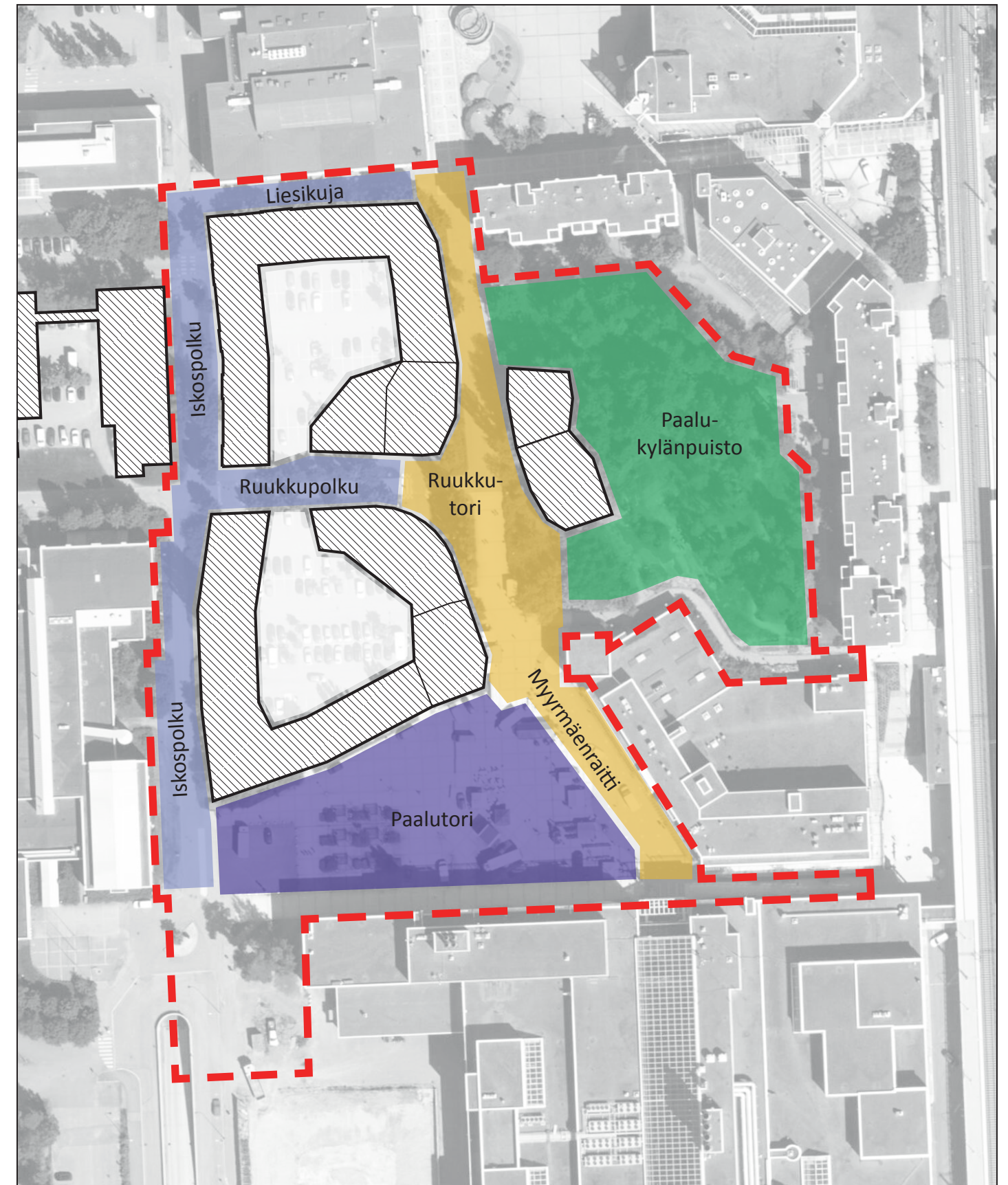
- Paalukylänpuiston kulttuurihistoriallisesti arvokkaan silokallion säilyttäminen ja liittäminen kiinteämmäksi osaksi julkisia ulkotiloja.
- Taiteen ja muotoilun tuominen osaksi länsivantaalaisten arkipäivän ympäristöä. Laadukkaat yksityiskohdat.

3.2 SUUNNITELMAN OSA-ALUEET

Suunnittelualue jakautuu kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti neljään selkeään osa-alueeseen. Julkisen ulkotilan yleissuunnitelma esittelee kokonaisuuden lisäksi näissä osissa.

1. Paalutori on avoin ja alueen keskeinen tapahtuma- ja torimyyntialue.
2. Paalukylänpuisto on luonnonelementteihin tukeutuva rakennettu puisto.
3. Myyrmäenraitti on alueen kevyen liikenteen pääreitti, jonka varrelle Ruukkutori sekä muut tori- ja aukiotilat sijoittuvat. Lisäksi kivijalkaliikkeitä avautuvat raitille.
4. Iskospolun, Ruukkupolun ja Liesikujan katualueet muodostavat aluetta reunustavan kevyen liikenteen sekä huoltoliikenteen verkoston.

► Julkisen ulkotilan yleissuunnitelman osa-alueet. Kuva ei mittakaavassa.

JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA, Aluekokonaisuus 1:1000

MERKKIEN SELITYS

- Aukiopinta, kiveys
- Toripinta, tumma kiveys & maatiili
- Maatiili (edustavyöhyke/korttelipiha)
- Kulkuraitti, betonikiveys
- Kulkuraitti, betonilaatta tai graniitti
- Risteysalue, betonikiveys
- Noppakiveys
- Kivituhka
- Pinnoitettu puistokäytävä
- Leikkipaikka
- Puuverhoitu oleskelutaso
- Nurmi
- Viherkatto (esim. maksaruoho)
- Hulevesipainanne
- Lehtipensasistutus, matala / korkea
- Havupensasistutus, matala / korkea
- Säilytettävä metsänpohja
- Istutettava lehti-/havupuu
- Säilytettävä lehti-/havupuu, mitattu
- Avokallioalue, mitattu
- Tukimuuri
- Kallioleikkaus
- Aita
- Valaisin, pylväs/seinäkiinnitys
- Kalusteita
- Laakea, sileäpintainen "rantakivi"
- Rakennukset, nykyinen / uusi

3 JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

Näkymä Paalutorille Iskospolun suunnasta.

3 JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

3.2.1 PAALUTORI

Paalutorin suunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat olleet vilkkaan, ympärivuotisen torimyynti-, markkina- ja tapahtumatoiminnan edistäminen sekä torin länsipään elävöittäminen. Kaupunkikuvallisesti Paalutorin asemaa Länsi-Vantaan keskeisimpänä julkisena ulkotilana halutaan korostaa.

Torikaupan huoltotilojen ja epäviihtyisien pergoloiden poistaminen toriaukiolta luo mahdollisuuden ottaa koko tila käyttöön. Lisäksi suunnitelmassa on huomioitu uusien asuinrakennusten kivijaloissa sijaitsevien liiketilojen avautuminen Paalutorille. Torin toiminnoista sekä niiden sijoittumisesta on tutkittu useita eri vaihtoehtoja.

Paalutori säilyy avoimena toripintana, joka erottuu kulkureiteistä maatiili- tai graniittipinnallaan. Lisäksi toiminta-alueita erottamaan voidaan käyttää erilaisia ladontamalleja, limityksiä ja värejä. Huolto- ja pelastusliikenne ohjataan torin etelä- ja pohjoislaitoja pitkin. Avoin torialue mahdollistaa torimyyntille hyvän näkyvyyden eikä Paalutorin ja Myyrmäenraitin väliselle alueelle ole osoitettu kiinteitä rakenteita. Avoimuus helpottaa myös torikauppaan liittyvien myynti- ja kuljetusautojen liikkumista sekä alueen kunnossapitoa.

Toripaikkamitoituksessa periaatteena on ollut kooltaan 4 × 4 metrin kokoinen toripaikka. Tällä mitoituksella myyntipaikkoja mahtuu torille normaalitilanteessa noin 40 kappaletta. Raittien mitoituksessa on huomioitu, että esimerkiksi markkina-aikaan myyntitoimintaa voi turvallisesti järjestää myös torialueen ulkopuolella. Jatkosuunnittelussa tulee huomioida sähkön ja veden saatavuus erilaisten tapahtumien ja toimintojen tarpeisiin.

Maanalaisen pysäköintihallin nykyinen varauslokkäynti sijaitsee keskellä toria. Sitä voidaan jatkossa kehittää ja hyödyntää esimerkiksi valaistuksen aiheena tai taidemuseon ulkogalleriana. Tarvetta hätäuloskäynnin poistamiselle voidaan arvioida uudelleen jatkosuunnittelun yhteydessä. Uloskäyntirakennuksen lisäksi taidemuseolla on näyttelytoimintaa myös Myyrmäkitalon näyteikkunoilla. Näiden edustavyöhykkeelle on esitetty oleskelua ja pyöräpaikkoja.

Toritoiminta torin itäosassa, Myyrmannin pääsisäänkäynnin edessä, on jo nykyisellään aktiivista. Keskeisenä tavoitteena onkin ollut elävöittää myös torin länsireunaa toripysäköinnin siirryttyä Myyrmannin länsipuolelle Iskostien varrelle. Kiilamaisesti kaventuvaan torin länsipäähän on ideoitu kookasta, veistosmaista taideaihetta, joka kiinnittää jalankulkijan huomion jo kaukaa ja houkuttelee tulemaan lähemmäs katsomaan. Luonteeltaan hyväntuulinen ja leikkisä veistos toimisi myös vastaparina Myyrmäkitalon värikkäälle, kesällä 2016 valmistuneelle graffititaidekuutiolle.

Taideaihe sijoitetaan siten, ettei se häiritse tilapäisten lavarakenteiden pystyttämistä. Paikalle identiteettiä antava, helposti tunnistettava teos tai rakenne palvelee lisäksi kokoontumispaikkana, johon integroituna tai sen ympäristöön sijoitettuna voidaan yhdistää istuskelu- tai oleskelutoimintoja. Teoksen mahdollinen jalusta tai uloke voi toimia pienimuotoisena esiintymislavana tai puhujankorokkeena. Jatkosuunnittelun yhteydessä tarkennetaan, onko taideaihe täysin abstrakti, jollain tapaa esittävä vai enemmän toiminnallinen.

► Kesällä 2016 Myyrmäkitalon luoteiskulmaan valmistui toistaiseksi Suomen suurin pysyvä graffititaide-teos (Hende & Deos Ensemble). (Kuva: A. Lustila/Instagram.)

►► Torin länsipäässä sijaitseva esiintymis- ja kohtaamispaikka voi materiaaleiltaan, väreiltään ja muotokieleltään muodostaa vastaparin torin toisella laidalla sijaitsevalle graffiteokselle. (Kuva: ASLA.)

Torin laiduille on osoitettu oleskelun paikkoja kiintokalusteilla ja niihin liittyvällä kasvillisuudella. Maanalaisen pysäköintihallin vuoksi kaikki torille esitetty kasvillisuus on istutusaltaissa ja kasvilajeina suositaan matalia lehti- ja havupensaita sekä pieniä, kukkivia lehtipuita.

Viheraluetta Iskostien päässä sijaitsevan säilytettävän männyn ympäristössä kehitetään ja se liittyy jatkossa torin, katualueen sekä Kilterin koulun edustan entistä paremmin yhteen. Suunnittelualueen eteläpuolelle jäävän entisen terveyskeskuksen tontin, nykyisen ”tapahtumamontun” suunnittelussa on huomioitava torin pysäköinti- ja jätehuoltotarpeet sekä kuluttajien kierrätettävien pakkausjätteiden aluekeräyspisteen tilavaatimukset.

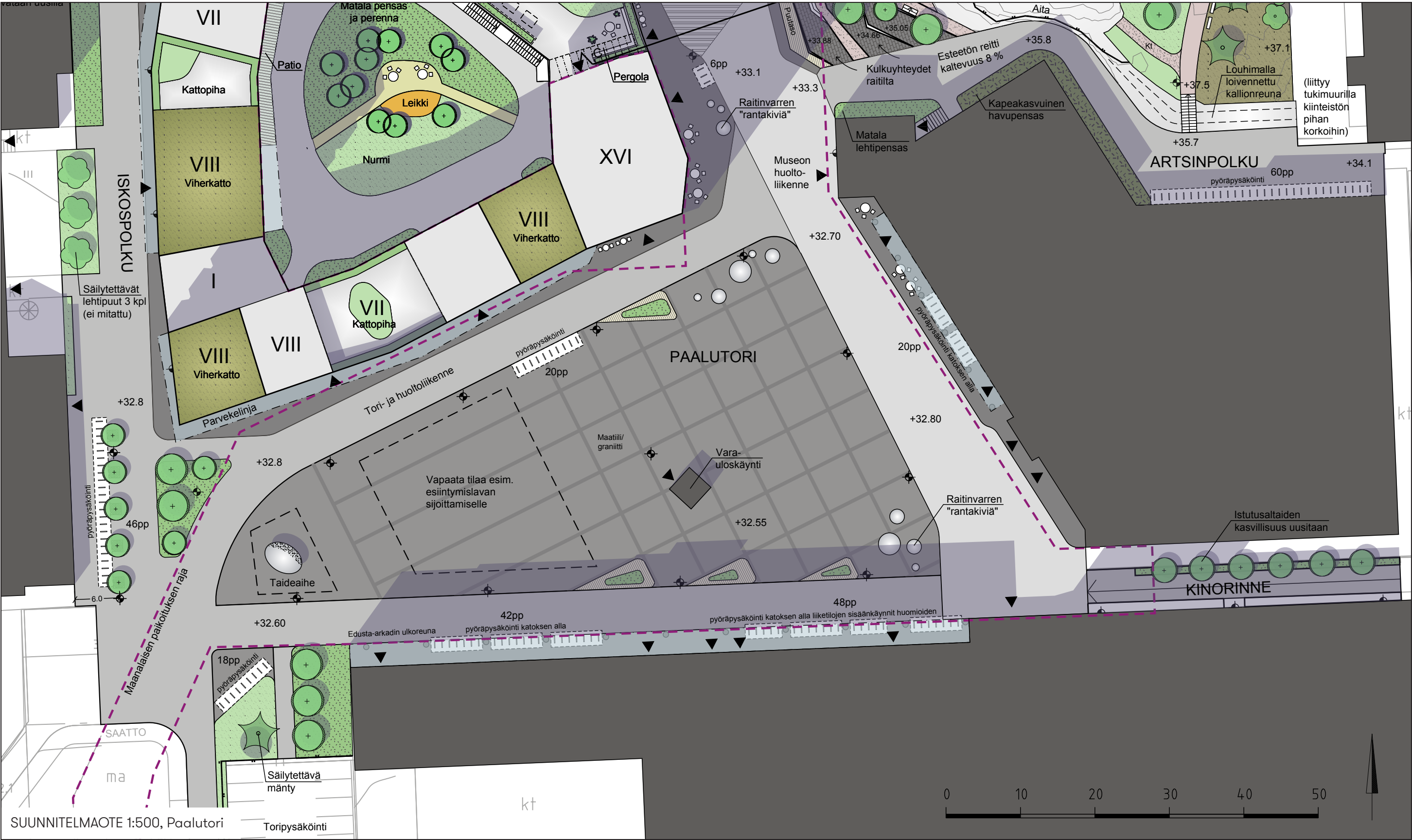
Kinorinne liittyy torin ja muun keskusta-alueen Punamultatorin kautta Myyrmäen itäosiin. Rinteessä pintamateriaalit ja istutusaltaiden kasvillisuus uusitaan. Pyörätelineiden sijainnista sekä pinnoitteiden yhtenäisyydestä tulee jatkossa neuvotella Citycon Oy:n kanssa, jonka kiinteistöön Paalutori etelässä rajautuu.

▼ Myyrmäen raitin varrelle sijoittuva Paalutori on yksi pääkaupunkiseudun vilkkaimmista ympärivuotisista torikauppa-alueista.

3 JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

3 JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

3.2.2 PAALUKYLÄNPUISTO

Keskustan tiivistyessä ja asuinrakentamisen lisääntyessä myös tarve Paalukylänpuiston virkistyskäytölle kasvaa. Suunnittelun tavoitteena on ollut kulutusta kestävä, toiminnoiltaan monipuolinen ja luonteeltaan nykyistä avoimempi puisto, jonka käyttö on sekä houkuttelevaa että turvallista. Puiston keskeisiä elementtejä ovat kookas puusto sekä paikallishistorian näkökulmasta arvokkaat avokallioalueet, jotka säilytetään.

Nykyisellään kookas ja tiivis puusto varjostaa puistoa voimakkaasti ja näkymät alueen sisällä ovat lyhyitä. Suuret kuuset poistetaan ja rehevää pensaskerroksen kasvillisuutta, kuten pihlajia karsitaan. Keskiosaan avataan valoisa oleskelunurmi, joka viettää loivasti luoteeseen. Puistolle tunnuksenomaisia suurikokoisia mäntyjä ja metsänpohjaa kuitenkin säilytetään, etenkin puiston ja asuinkiinteistöjen rajoilla.

Myyrmäenraitin varrella sijaitsee aukiotila, jonka läpi johtava pinnoitettu puistokäytävä toimii samalla pelastusajoyhteytenä nykyisten kerrostalokiinteistöjen pihaan. Muut pääkäytävään liittyvät puistoreitit ovat kivituhkapintaisia. Oleskeluaukion aiheena on keskeispuu, jonka ympärille oleskelu ja vapaa leikki sijoittuvat. Aukion takana avautuu Paalukylänpuiston leikkialue, jonka osana pyritään säilyttämään alueen olemassa olevaa puustoa.

▼ Paalukylänpuiston säilytettävät silokalliot liitetään luontevasti rakennettuun ympäristöön sekä entistä aktiivisemmaksi osaksi julkista ulkotilaa. (Kuva: Martha Schwartz Partners.)

Asuintornin rakentamisen ja Artsinpolun louhimisen vuoksi avokallioala pienenee hieman sekä luoteessa että etelässä. Lakialue säilytetään koskemattomana. Kallioalue on kokonaan kulku- ja oleskelupintaa eikä sillä ole osoitettuja reittejä. Rakennusta kiertävät matalat pensasistutukset sekä yksittäispuut osoittavat yksityisen ja julkisen tilan rajaa ja luovat näyttävän muuriaiheen Myyrmäenraitin suuntaan.

Aseman ja keskusraitin yhdistävän Artsinpolun tausta on muutettu niin, että se vastaa 8 % kaltevuudellaan esteettömyyden perustasoa. Tällöin reittiä tulee laskea enimmillään 70 cm aivan Myyrmäkitalon pohjoiskulmassa. Jatkosuunnittelussa tulee tutkia seinän vierustan rakenteet ja se, miten koron laskeminen vaikuttaa mm. rakennuksen nykyiseen vedeneristykseen ja routasuojaukseen. Rakennuksen seinustat käsitellään istutusalueina, joiden kasvillisuus on matalahkoa, kapeakasvuisia ainavihantia pensaita. Istutusten ja rakennuksen seinään tulee jäädä riittävä etäisyys. Tilantunnun ja turvallisuuden tunteen lisäämiseksi reittiä laajennetaan ja näkymiä avataan Myyrmäenraitilta Myyrmäkitalon pohjoiskulmalle ja sieltä asemalle. Porrastettua kallioleikkausta vasten voidaan istuttaa esimerkiksi köynnöksiä tai havupensaita. Kulku puistoon on ohjattu portailla. Lisäksi alueen valaistusta parannetaan.

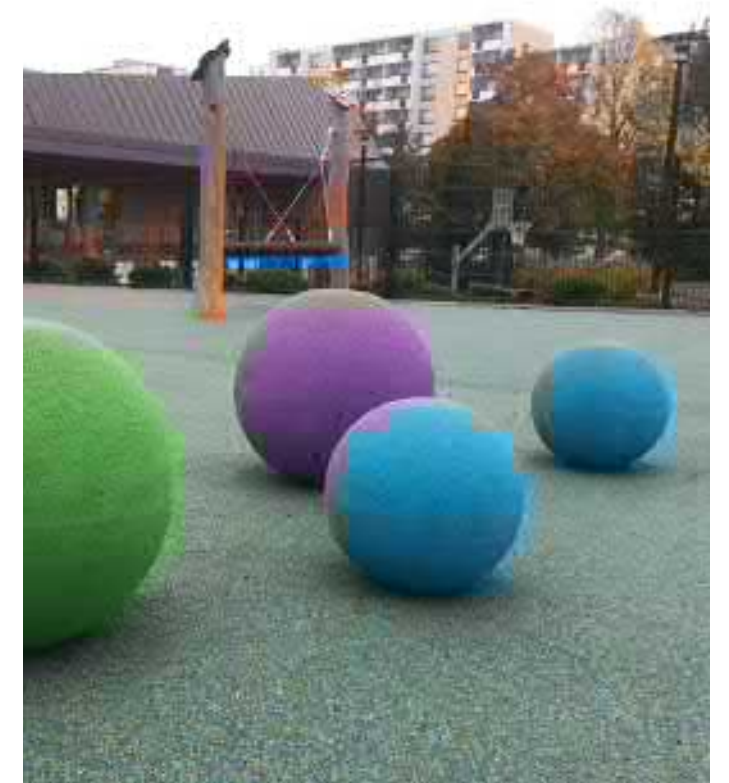
▼ Puiston metsäinen luonne sekä kookas alkuperäispuusto säilytetään, mutta avoimuutta lisätään nykyisestä. (kuva: A. Starks/Landezine.)

3 JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

Näkymä Ruukkutorin suuntaan ja Myyrmäenraittia pohjoiseen.

▲ Liiketilan edustalla sijaitsevalla erityisleikkipaikalla voidaan käyttää leikittäviä elementtejä, kuten kumirouheisia palloaiheita tai alustaan maalattuja kuvioita ja pelialustoja.

3 JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

3.2.3 MYYRMÄENRAITTI JA RUUKKUTORI

Myyrmäenraitti muodostaa keskusta-alueen kevyen liikenteen pääreitit sekä aukiotiloja, joiden suuntaan uusien asuinrakennusten kivijaloissa sijaitsevat liiketilat avautuvat. Suunnittelun tavoitteena on ollut toiminnoiltaan ja näkymiltään vaihteleva pääraitti, jonka kulkeminen on useista eri liikkumis- ja liikennemuodoista huolimatta miellyttävää ja turvallista. Alueelle laaditussa tuulisuusselvityksessä (WSP Finland Oy, 2016) on todettu, että korkean rakentamisen lisä katutasen tuulisuuteen on suhteellisen vähäinen. Selvityksen mukaan on kuitenkin suositeltavaa sijoittaa katualueelle ilmapvirtauksia korkeammalle ohjaavia ja suurimpia pyönteitä hajottavia elementtejä, kuten kasvillisuutta ja kalusteita.

Ruukkupolun ja Myyrmäenraitin risteykseen muodostuu uusien rakennusten rajaama aukio Ruukkutori, jota jäsennetään oleskelu- ja istutusaarekkeilla. Myyrmäenraitti linjataan näiden saarekkeiden välistä. Ruukkutorin osalta on tarkasteltu useita eri vaihtoehtoja sekä aukiopintojen että istutusaarekkeiden muodon ja sijoittelun osalta. Asuinkortteleiden pelastus- ja huoltoliikenne sekä Myyrmäkitalon huoltotarve on huomioitu raittien mitoituksessa. Raittien mitoituksessa on myös huomioitu, että esimerkiksi markkina-aikaan myyntitoimintaa voi turvallisesti järjestää myös torialueen ulkopuolella.

▼ Ruukkutorin pyöreät istutusaltaat lisäävät katutasen vehreyttä, oleskelun paikkoja sekä ohjaavat kevyen liikenteen virtaa. (Kuva: T. Berends/Landezine.)

Pääraitti erottuu tori- ja aukiopinnoista sileällä ja ympäristöään vaaleammalla kiveyksellä. Kulkupinnat muodostavat vaihtelevan reitistön, jonka pehmeä muotokieli toimii vastaparina alueen arkkitehtuurille. Tummat maatiilipinnat muodostavat rakennuksille edustavyöhykkeitä, joiden toimintoja voivat olla muun muassa kahvilaterassit, oleskelualueet, pyöräpysäköinti sekä sisäänkäyntien suojavyöhykkeet. Ruukkupolulle rajautuvien korttelipihojen kohdalla edustavyöhykkeellä osoitetaan lisäksi yksityisen ja julkisen tilan rajaa.

Nykyisen rinteän muotoa mukaileva katsomorakenne asuintornin eteläpuolella liittyy säilytettävän silokallion vahvemmin osaksi Myyrmäenraittia ja muita julkisia ulkotiloja. Raitille suunnatun katsomon yläta-soilta ja kalliolta avautuu näkymiä myös Paalutorin suuntaan. Katsomo sijaitsee aivan avokallion reunassa esihistoriallisten punamultahautojen löytöpaikan kohdalla ja historiallisia aiheita tuodaankin tiiläisina muistumina katsomon oleskelu- ja kulkutasoille. Esimerkiksi näiden aiheiden ideointiin ja suunnitteluun voidaan jatkossa harkita taiteilijan panosta. Maanalainen paikoitus ei ulotu katsomorakenteen alle ja siksi paikalle on lisäksi mahdollista istuttaa puustoa, kukkivia lehtipuita. Katsomon ”kainalossa” liiketilan edustalla on lisäksi erityisleikkipaikka.

▼ Rinnettä mukailevat oleskelutasot liittävät rakennetun ympäristön puistoon ja silokallioon sekä mahdollistavat Myyrmäenraitin vilinän seuraamisen. (Kuva: T. A. & Sweco/Landezine.)

3 JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

3.2.4 ISKOSPOLKU, RUUKKUPOLKU JA LIESIKUJA

Suunnittelualuetta rajaavat katualueet Iskospolku ja Liesikuja ovat nykyisiä jalankulun ja pyöräilyn reittejä, joita uudet rakennukset rajaavat voimakkaasti. Liesikuja säilyy pitkälti nykyisenlaisena poikittaisyhteytenä. Sen pinnoitus uudistetaan.

Ruukkupolun uusi osuus liittää olemassa olevan raitin esteettömänä kulkuyhteytenä Myyrmäenraittiin. Uusien asuinrakennusten välistä johtava luiska on kaltevuudeltaan 5 %. Luiskan tarkemmassa suunnittelussa tulee ratkaista sen liittyminen korttelipihoihin ja mahdollisiin yhteistiloihin rakennusten kivijalassa.

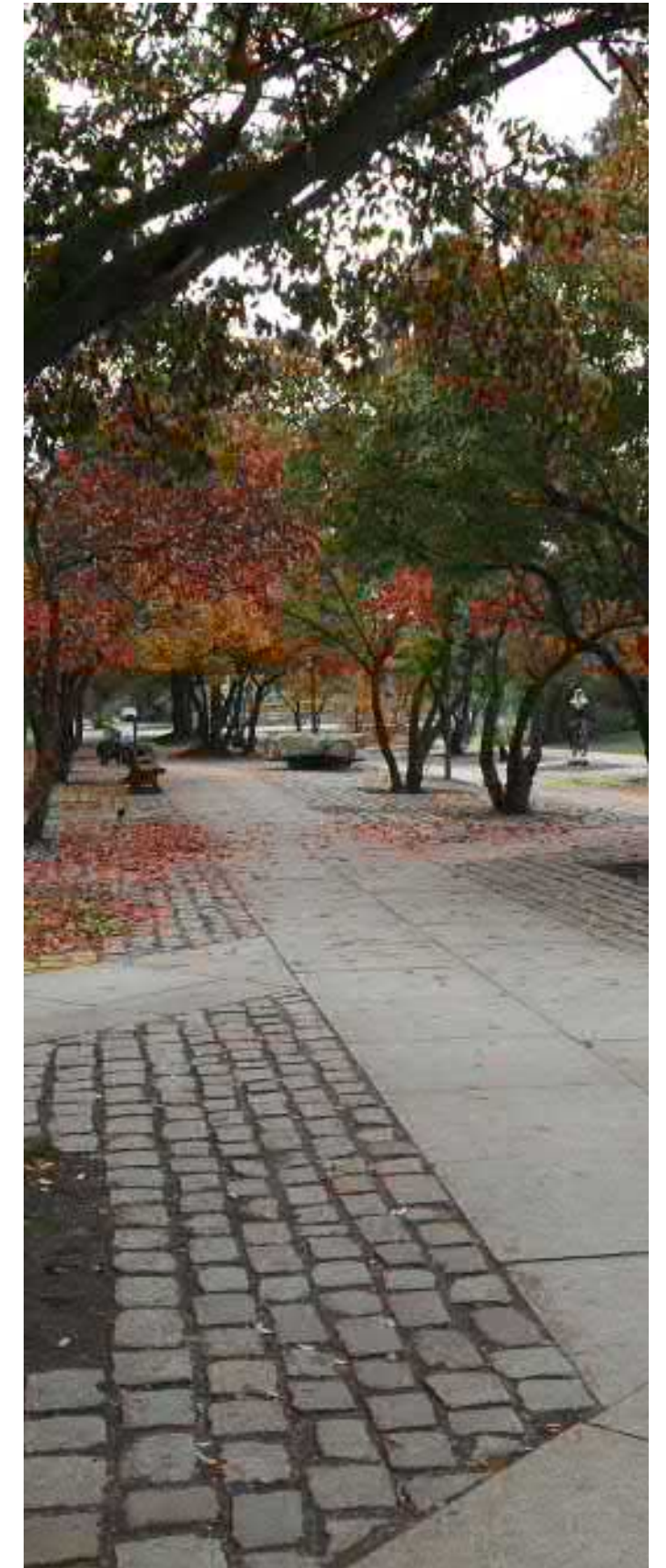
Iskospolulla kevyen liikenteen katuosuus mukailee rakennusten ”nitkahtelevia” julkisivuja ja katupuusutuksilla on tuotu vehreyttä rakennusten rajaamaan katutilaan. Erityisesti kadun pohjoisosuudella kapeakasvuisilla lehtipuilla, kuten pylväshaavoilla tai pilaritervalepillä on suuri merkitys viihtyvyyden ja ikkunanäkymien kannalta. Pohjoisosan viherkaistan nurmipainanteet toimivat katualueiden hulevesien viivyttäjinä sekä lumitilana. Viherkaistalle sijoitetaan

myös katuvalaisimet. Jalankulku- ja pyöräliikennettä on ohjattu kasvillisuuden muodostamalla ”turvakiilolla” etenkin Iskospolun pohjoispäässä asuinkorttelin maanalaisen pysäköintihallin sisäänkäynnin kohdalla. Lisäksi sisäänkäyntien kohtia on korostettu edustavyöhykkeillä. Olemassa olevaa puustoa Kilterin koulun edustalla säilytetään. Ruukkupolun istutusaltaisiin istutetaan matalia lehti- ja havupensaita.

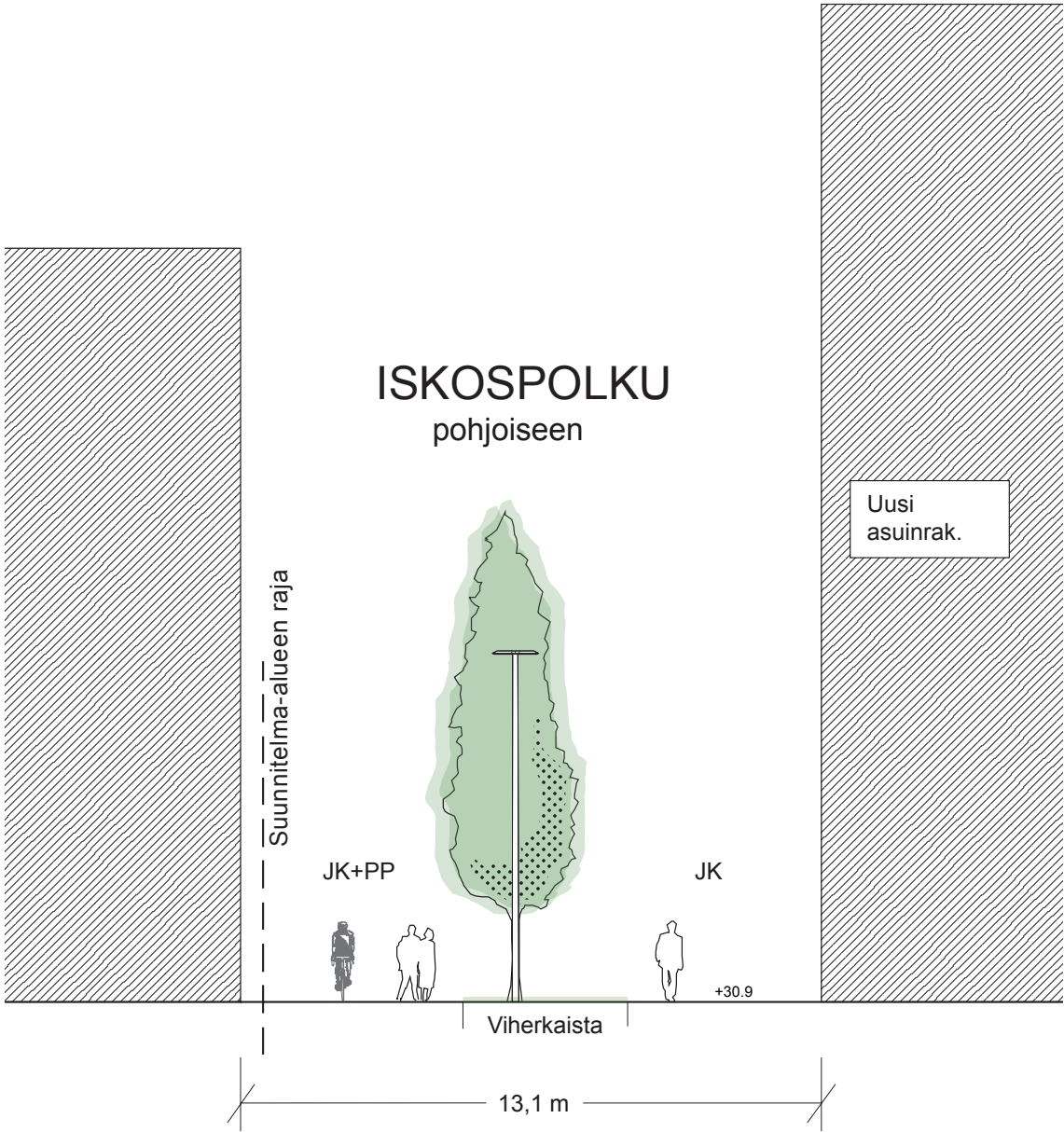
Risteyksalueet käsitellään ympäröivistä pinnoista värein tai materiaalein erottuvina alueina, joiden tarkempi käsittely määritellään jatkosuunnittelussa. Nämä sekä katujen betonikiveys liitetään nykyisiin pintamateriaaleihin, kuten kiveys- ja asfalttipintoihin. Esimerkiksi Myyrmäenraitilta pohjoiseen ja itään jatkuva, säilyvä kiveysaihe on alueelle tunnuksenomainen, mutta graafisesti varsin voimakas. Risteyksalueet toimivat hyvin ns. välittävinä aiheina.

►► Iskospolun välikaistat voidaan toteuttaa myös kivettyinä painanteina.

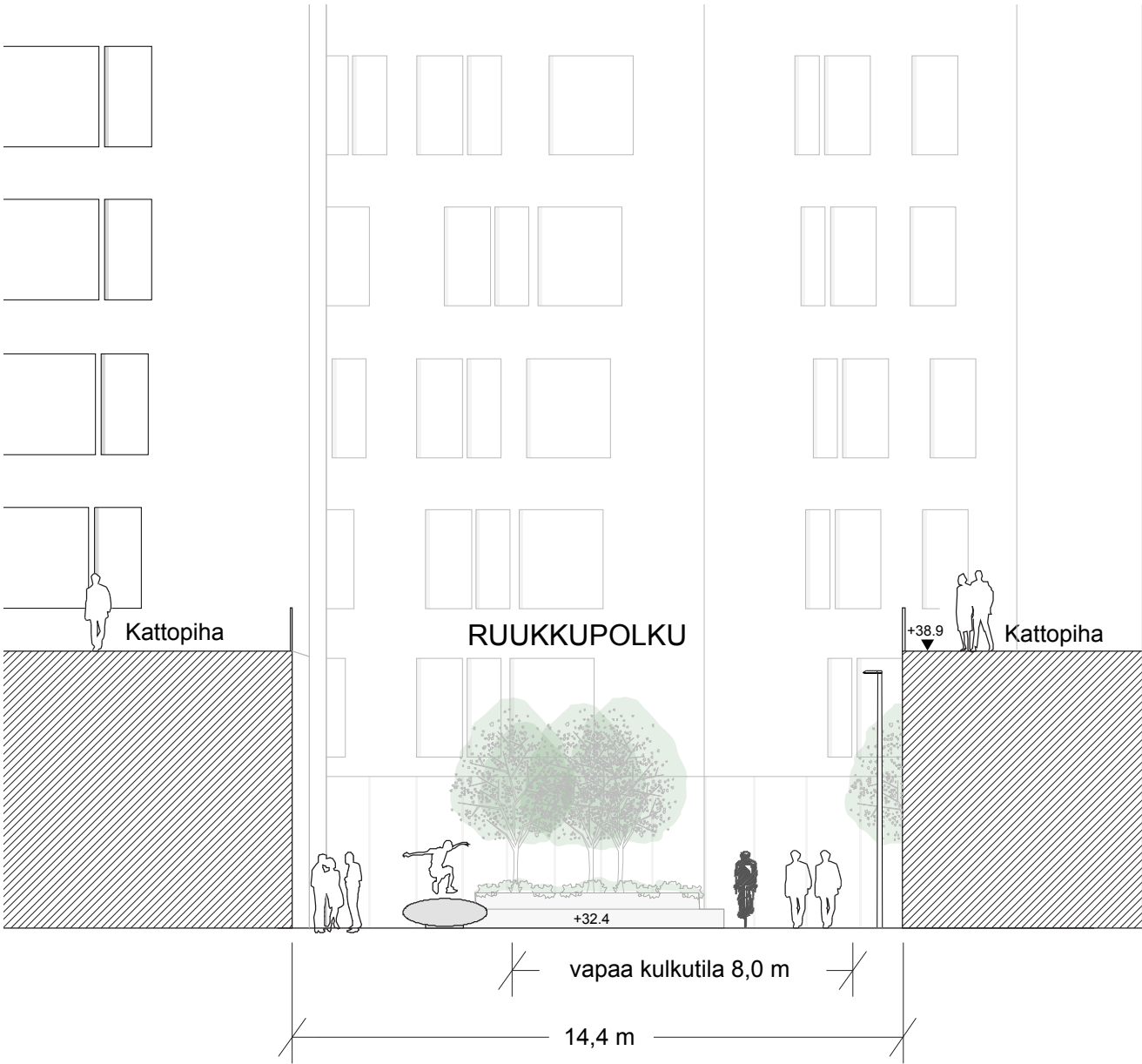
▼ Näyttävät köynnösaiehet, ”kasvillisuusgraffiitit” voivat toimia asuinkortteleiden julkisivujen elävöittäjinä. (Kuva: inhabitat.)

3 JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

Periaateleikkaus A Iskospolun katutilasta ja puuistutuksista. Ei mittakaavassa.

Leikkaus B Ruukkutorille päin. Ei mittakaavassa.

3 JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

Näkymä Paalukylänpuiston oleskeluun terassoidulle rinteelle, joka avautuu Myyrmäenraitille ja Paalutorin suuntaan.

3 JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

3.3 ESIHISTORIALLISET AIHEET OSANA JULKISIA ULKOTILOJA

Myyrmäen alueen ainutlaatuinen asutushistoria sekä koko Suomen mittakaavassa merkittävät arkeologiset löydökset otetaan monipuolisesti osaksi alueen julkisia ulkotiloja. Keskustan kulku- ja oleskelupintojen tumma väriskaala sekä pyöristetyt muodot perustuvat kivikautisiin liedenpohjiin ja toimivat samalla vastapainona rakennusten kulmikkaalle, yleisilmeeltään vaalealle arkkitehtuurille.

Raitin varrelle sijoitetut ”rantakivet” toimivat oleskelun ja vapaamuotoisen leikin paikkoina. Samalla ne ilmentävät aikaa, jolloin alue on vielä ollut muinaisen meren huuhtomaa hiekkaista rinnettä ja sen rantaa. Myös haudoista on arkeologisten kaivauksien yhteydessä löydetty pyöreitä veden hiomia kiviä.

Katsomorakenteen avulla esihistoriallisena uhripaikkana toiminut silokallio liittyy vahvemmin osaksi Myyrmäenraittia ja profiloituu avoimena, julkisena oleskelun paikkana. Kallion länsireunassa sijaitsevat punamultahaudat näkyvät katsomon kulku- ja oleskelupinnoissa pyöreätiilisinä, oikean ihmishahmon kokoisina muistumina. Muita arkeologisissa kaivauksissa vuosina 1962 – 1991 tehtyjä löydöksiä käytetään lisäksi gobo-valaistuksen sekä kulkuraittipintaan asennettavien erikoislaattojen aiheina. Alueen historiateemaisten taideaiheiden jatkotyöstämiseen tulisi kiinnittää yksi tai useampi taiteilija.

Puistoon sijoitetaan alueen monipuolisesta esihistoriasta sekä siitä kumpuavasta nimistöstä kertova opastaulu. Lisäksi historian havainnollistamisessa ja lähikoulujen opetustarkoituksessa voidaan hyödyntää mobiilisovelluksia. Sovellusten aiheina voivat olla muun muassa muinaisen merenpinnan korkeuden tarkastelu muunnellun todellisuuden (augmented reality) sovelluksen avulla eri aikakausina tai arkeologisten löydösten interaktiivisuus 3D-ilmionä.

▲ Alueella on tehty useita arkeologisia kaivauksia vuosina 1962 – 1991. Kartassa on esitetty tutkitut alueet harmaalla sekä tehdyt löydökset värillisillä symboleilla. Kuvaan on lisätty Myyrmäkitalon sijainti. (Purhonen & Ruonavaara 1994/Manninen 2008, teoksessa Leskinen & Pesonen 2008.)

▲ Raitin varren rantakivet toimivat oleskelun ja leikin paikkoina. Esihistoriallisia aiheita tuodaan esille mm. erilaisilla materiaalipinnoilla. (Kuvat: Steffen Sten & L. Ruonavaara 1991.)

▼ Laakeat, pinnaltaan sileät ”rantakivet” toimivat kulkureittien varsilla sekä oleskelun että leikin paikkoina. (Kuva: Concrete Rudolph GmbH.)

► Arkeologisia löydöksiä voidaan käyttää esimerkiksi kaivonkansien tai pronssilaattojen aiheina kiveyksen joukossa. Alhaalla oikealla Helsingin taidemuseon teos Hiljaisuuden jalanjäljet (2000) Simonkadulta. (Kuva: H. Kukorelli/Helsingin taidemuseo.)

3 JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

3.4 TAIDE

Katutaiteella on Myyrmäessä pitkät perinteet, joista alueen alikulkutunneleiden maalaukset ovat yksiä sen vanhimpia ilmentymiä. Lisäksi Myyrmäen asemalla on Suomen suurin julkiseen rakennukseen toteutettu katutaideteoskokonaisuus, johon kuuluvat aseman sisäpuolen muraalit Multicoloured Dreams (Suomi) 2015, länsijulkisivu Un Kolor Distinto (Chile) 2015 ja itäjulkisivu Mr Dheo (Portugali) ja Salla Ikonen (Suomi) 2016. Viimeisimpänä syksyllä 2016 valmistui Suomen suurin pysyvä graffititeos Artsin-kuutio, Hende & Deos Ensemble (Suomi) 2016, joka sijaitsee Myyrmäkitalon pohjoiskulmassa Myyrmänninraitin varrella.

Katutaiteen lisäksi Vantaan taidemuseo Artsi on keskeinen toimija Myyrmäen keskustassa. Myyrmäkitalon ikkunagallerian lisäksi myös Paalutorilla sijaitsevaa pysäköintihallin varauloskäyntirakennusta käytetään ulkonäyttelytilana.

Pysyvän taiteen sijoittamisessa tulee aina huomioida itse teos ja muut taustatekijät. Ihanteellisessa tilanteessa yksittäinen taiteilija tai taiteilijajoukko tuottaisi alueelle teoksia, jotka perustuvat esimerkiksi alueen monipuoliseen historiaan tai vilkkaaseen kulttuurielämään. Väliaikaisen taiteen paikkoina toimivat alueen torialueet ja aukiot, mutta myös Paalukylänpuisto ja sen reitistö.

Yleissuunnitelmassa esihistoriallisia aiheita, arkeologisia löydöksiä on käsitelty muun muassa kiveyksin ja valaistuksen keinoin. Valaistuksen suunnittelussa on huomioitu myös valaistusrakenteiden rooli päiväk aikaan muutoin kuin valon avulla toimivina teoksina.

Yleissuunnitelmassa Paalutorin länsipäähän sijoitetaan veistosmainen taideteos, joka muodostaa vastaparin Myyrmäkitalon värikkäälle graffititaidekuutiolle. Ideoidun aiheen rakennetta tai muotoa ei ole määritelty. Näyttävä, mutta helposti lähestyttävä maamerkki toimii lisäksi monipuolisten kulttuuritahtumien järjestämispaikkana.

3.5 KALUSTEET JA VARUSTEET

Kalusteiden valinnassa on korkeatasoisen kaupunkikeskustan laatuvaatimusten lisäksi huomioitu niiden liittyminen olemassa olevaan ympäristöön sekä vuonna 2015 kunnostettuun Punamultatoriin. Kalusteiden sijoittelussa on myös huomioitu huolto- ja toriliikenteen tilantarpeet sekä liiketilojen esteetön avautuminen kulkureittien suuntaan.

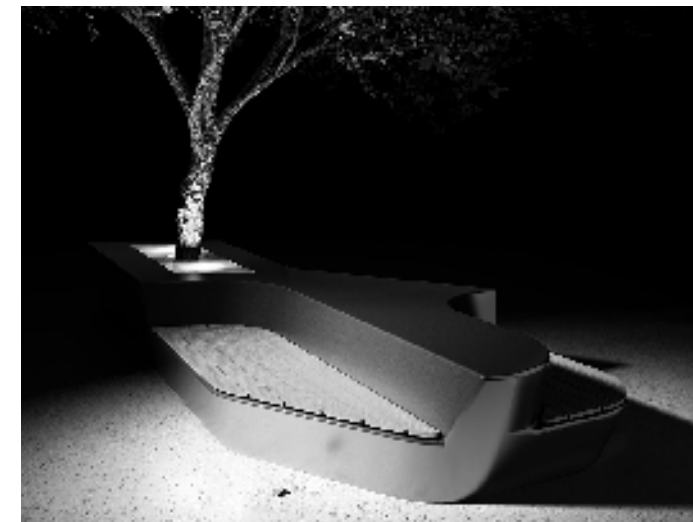
Myyrmäenraitin varrelle sijoitetaan oleskelun ja vapaamuotoisen leikin mahdollistavia kalusteita. Kalusteiden keskittymiä on lisäksi muilla tori- ja aukioalueilla. Yleissuunnittelun yhteydessä luonnostellut kiintokalusteet toimivat istutusaltaina, joiden reunoille muodostuu erilaisia tasoja istumiselle. Korotettu istutusallas mahdollistaa samalla hieman kookkaamman kasvillisuuden istuttamisen kansi-alueille. Lisäksi kalusteet toimivat muun muassa esittävän katutaiteen mahdollisina esittämipaikkoina. Kaareva muotokieli liittää kalusteet luontevasti keskusta-alueen muihin materiaali- ja pintoihin. Rakennusten edustavyöhykkeet osoittavat lisäksi alueita, joille liiketilojen, kuten kahviloiden ulkoterassikalusteiden sijoittaminen on luontevaa.

Paalukylänpuistossa istuinkalusteet sijoitetaan esteettömyyden lähtökohdista sopivin välimatkoin puistokäytävän varrelle. Kalustevalinnassa huomioidaan vanhusten ja liikuntarajoitteisten tarpeet. Lisäksi puistossa on alueen historiasta kertova opastaulu. Puiston avokallioalueen eteläreunaan asennetaan kaide suojaamaan pudotukselta Artsinpolun suuntaan. Metallinen kaide on pelkistetty ja sävyllään tumma.

Keskusta-alueelle asennettavat pyörätelineet ovat muotokieleltään pelkistettyjä ja mahdollistavat runkolukituksen. Samoja kalusteita on käytetty myös Punamultatorilla. Pyörätelineet sijoittuvat rakennusten seinustoille tai muuten suojaisille reunavyöhykkeille kulkuväylien varsille kuitenkin niin, etteivät ne estä kulkua tai tärkeitä keskustanäkymiä. Yleissuunnitelmassa ei ole osoitettu roska-astioiden paikkoja, mutta niiden tulee sijoittua kauppakeskuksen ja oleskelualueiden välittömään läheisyyteen sekä Myyrmäenraitin varrelle.

▲ Periaatekuva erikoiskalusteratkaisusta, joka mahdollistaa sekä monipuolisen oleskelun että kansialueelle sijoitettaville istutuksille riittävän kasvualustapaksuuden.

▲ Istuinkalusteet osoittavat olemisen paikkoja raitin varrella. Kalusteisiin integroitu valaistus luo lisäksi tunnelmia ja turvallisuutta. (Kuva: Concrete Rudolph GmbH.)

▼ Paalutorin länsipäähän sijoittuva taideaihe voi toimia esimerkiksi katoksena tai värikkäänä katseenvangitsijana. (Kuvat: TMK/N. Pulli.)

► Pyörätelineet ovat muotokieleltään pelkistettyjä ja mahdollistavat runkolukituksen. Samaa mallia on käytetty Myyrmäen asemalla ja Punamultatorilla.

3 JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

3.6 KASVILLISUUS

Keskusta-alueella kortteleiden sekä tori- ja katualueiden alle sijoittuva maanalainen paikoitus asettaa alueen kasvillisuudelle reunaehdonsa: Paalutorilla, Myyrmäenraitilla sekä Ruukkupolulla käytännössä kaikki istutukset joudutaan sijoittamaan korotettuihin istutusaltaisiin. Maanvaraisille alueille esimerkiksi Iskospolulla ja Paalukylänpuistossa on sijoitettu kookkaampaa puustoa.

Paalutorilla kasvillisuus sijoittuu istuinkalusteiden yhteyteen torin reuna-alueille, joilla ne muodostavat toritilaa jäsentäviä suojaisia oleskelualueita. Kasvillisuus koostuu istutusaltaiden matalista ja kestävästä lehti- ja havupensaista, joita ovat esimerkiksi seppelvarpu, lamoherukka, grönlanninhanhikki ja koristeheinät. Lajivalinnoissa huomioidaan istutusten ympärivuotinen vihreys. Lisäksi altaisiin voidaan esittää tilantarve huomioiden myös pienikokoisia kukkivia lehtipuita.

Pienemmillä tori- ja aukioalueilla, kuten Ruukkutorilla puuston lehvästöt kattavat aukiotiloja sekä vähentävät tuulisuutta yhdessä kadunkalusteiden kanssa. Istutusaltaiden puusto on kukkivia lehtipuita, kuten rusokirsikkaa, purppura- tai marjaomenapuita, joilla on myös talvisaikaan tunnistettava habitus. Pienpuiden alla on matalia lehti- ja havupensaita, kuten verho-, koivu-, keiju- ja keltajapaninangervoa sekä grönlanninhanhikkia. Lisäksi istutusaltaissa voidaan käyttää myös perennoja ja kukkasipuleita.

Paalukylänpuisto säilyy luonteeltaan metsäisenä. Näkymiä puiston sisällä avataan kuitenkin niin, että alueen houkuttelevuus ja profiili julkisena viheralueena paranevat. Olemassa olevaa kookasta puustoa, etenkin alueelle tunnuksenomaisia mäntyjä

säilytetään. Luoteeseen viettävässä rinteessä sekä kallioalueen itäpuolella on avoimia nurmialueita, joiden yhteyteen istutetaan kukkivia lehtipuita. Perustettavien uusien nurmi- ja niittyalueiden lisäksi myös alkuperäistä metsänpohjaa säilytetään. Havupuiden alle istutetaan lisäksi ainavihantia havupensaita. Puiston reunaan rakennettava uusi asuinkerrostalo sekä puiston pohjoisosassa sijaitseva aidattu leikkialue liitetään puistoon pensasistutuksin.

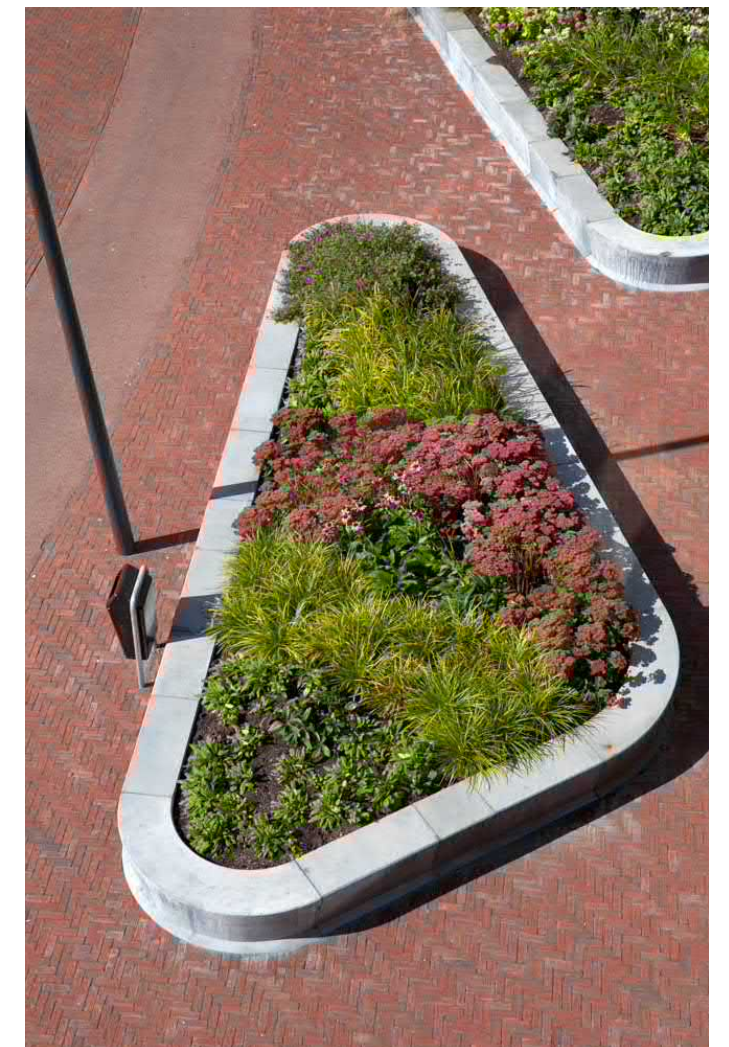
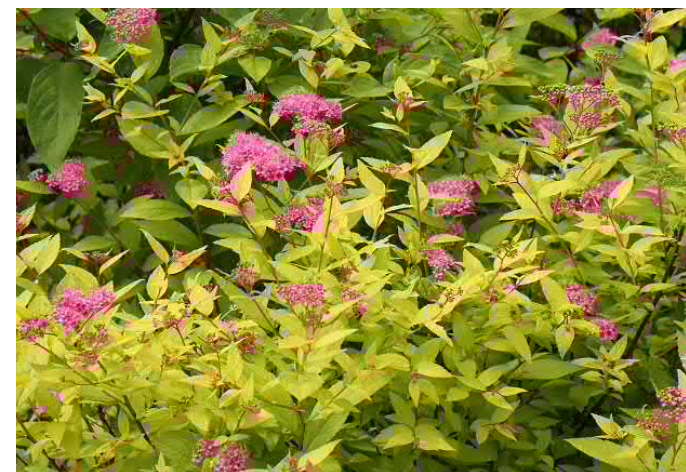
Artsinpolulla Myyrmäkitalon pohjoisseinustalle istutetaan matalahkoja, kapeakasvuisia ja ainavihantia pensaita. Kulkuyhteys on ennen ollut varsin kapea, pimeä ja vaikeasti ennakoitava. Valittava kasvillisuus ei ole sellaista, että se varjostaisi tai kaventaisi kulkureittiä. Porrastettua kallioleikkausta vasten istutetaan köynnöksiä tai havupensaita, kuten matalia katajalajikkeita, tuiviota tai kääpiövuorimäntyä. Syysvärissään köynnökset ovat näyttävä aihe kalliopintaa vasten.

Etenkin Iskospolun pohjoispäässä kapeakasvuiset lehtipuut, kuten pylväshaavat ja pilaritervalepät tuovat kapeaan katutilaan vihreää. Eteläosissa olemassa olevaa puustoa Kilterin koulun edustalla säilytetään.

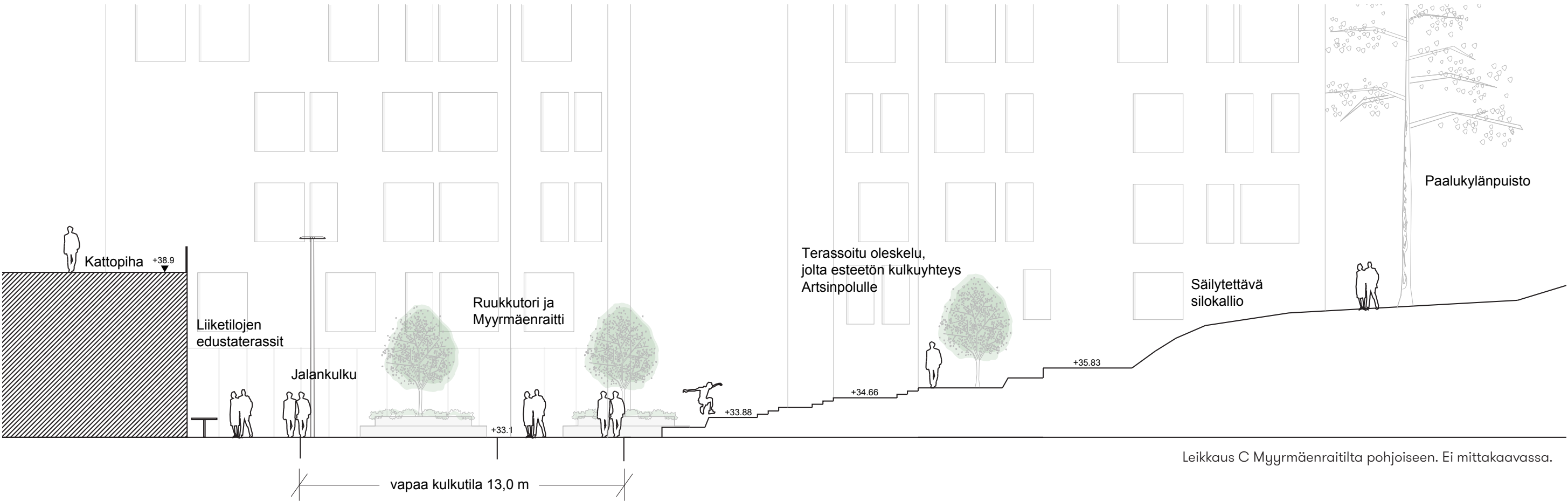
▼ Kukkivat pienpuut ja niiden lehvästö kattavat Ruukkutoria. Kasvillisuusvalinnoissa huomioidaan kestävyys ja istutusten ympärivuotisuus.

► Esimerkilajeja ovat muun muassa keltajapaninangervo (*Spiraea japonica* 'Goldmound'), seppelvarpu (*Stephanandra incisa* 'Crispa') ja tuivio (*Microbiota decussata*).

►► Kaarevareunaiset ja korotetut istutusaltat toimivat sekä oleskelun paikkoina että mahdollistavat kansialueella sijaitseville istutuksille riittävän kasvualustapaksuuden. (kuva: F. Hanswijk/Landezine.)

3 JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

PINTAMATERIAALIVAIHTOEHDOT JA NIIDEN KÄYTTÖPERIAATTEET

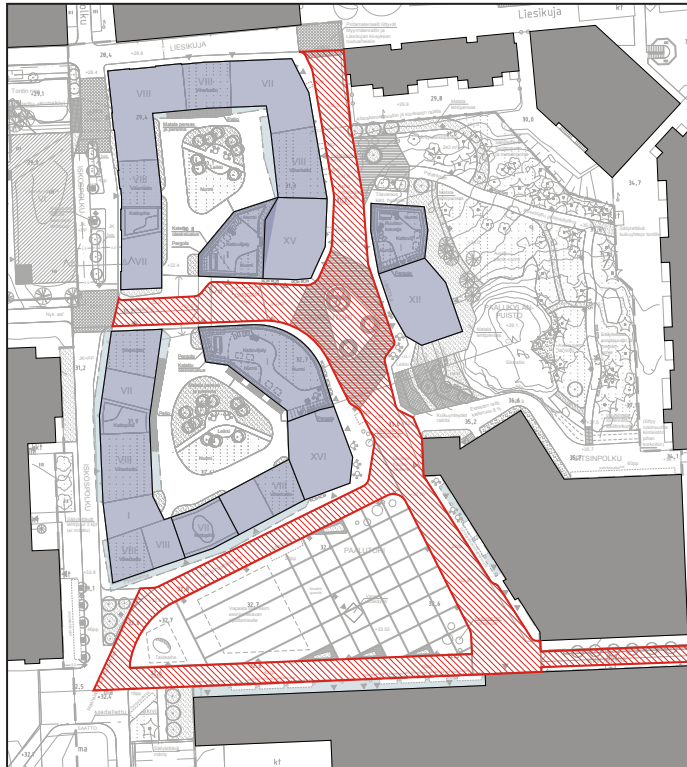
3 JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

3.7 PINTAMATERIAALIT

Keskusta-alueen materiaalipinnat muodostavat vaihtelevan reitistön, jonka pehmeä ja kaareva muotokieli toimii vastaparina rakennusten kulmikkaalle arkkitehtuurille. Pintamateriaalit osoittavat kulkureittien hierarkiaa sekä reuna-alueiden toimintoja. Myös näkymät korkeista asuintorneista on huomioitu.

Paalutori säilyy avoimena toripintana, joka erottuu sitä ympäröivistä kulkureiteistä maatiili- tai graniittikiveyksellä. Torin eri toiminta-alueiden erottamisessa voidaan käyttää erilaisia ladontamalleja ja värejä. Ruudutus on koko torialuetta kokoava aihe.

Suunnittelualueen halki johtava alueellinen pääreitti, etelä-pohjoissuuntainen Myyrmäenraitti osoitetaan sileällä, ympäristöään vaaleammalla graniitilla tai betonilaatalla. Kiveystä voidaan lisäksi elävöittää erivärisillä kiveysraidoin ja alueen historiasta kertovilla laatta-aiheilla. Pääraittiin liittyvät muut kevyen liikenteen alueet ovat tummempaa betonikiveä.

Raitin varrelle sijoittuvat ns. viipymisen alueet muodostavat maatiilipintaisia edustavyöhykkeitä, joille liiketilojen, kuten kahviloiden ulkoterassikalusteiden sijoittaminen on luontevaa. Muita tällaisia toimintoja ovat muun muassa oleskelu, pyöräpysäköinti sekä asuinrakennusten sisäänkäynnit. Lisäksi Ruukkupolulle rajautuvien korttelipihojen kohdalla edustavyöhykkeet osoittavat yksityisen ja julkisen tilan rajaa.

Risteysalueet käsitellään ympäröivistä pinnoista värein tai materiaalein erottuvina alueina, joiden tarkempi käsittely määritellään jatkosuunnittelussa. Nämä sekä katujen betonikiveys liitetään nykyisiin pintamateriaaleihin, kuten kiveys- ja asfalttipintoihin. Esimerkiksi Myyrmäenraitilta pohjoiseen ja itään jatkuva säilyvä kiveysaihe on alueelle tunnuksenomainen, mutta graafisesti varsin voimakas. Risteysalueet toimivat hyvin ns. välittävinä aiheina, mutta ennen kaikkea hidastavat ja kiinnittävät kulkijan huomion risteävään liikenteeseen.

Jatkosuunnittelussa arvioidaan keskusta-alueen katulämmityksen tarve. Yleissuunnitelmassa katulämmitys kattaa useimmat keskustan kulkuväylät rajan mukaillessa rakennusten edustavyöhykkeitä. Katulämmitystä ja kaukolämmön tilantarvetta on käsitelty tarkemmin luvussa 3.10 Katulämmitys.

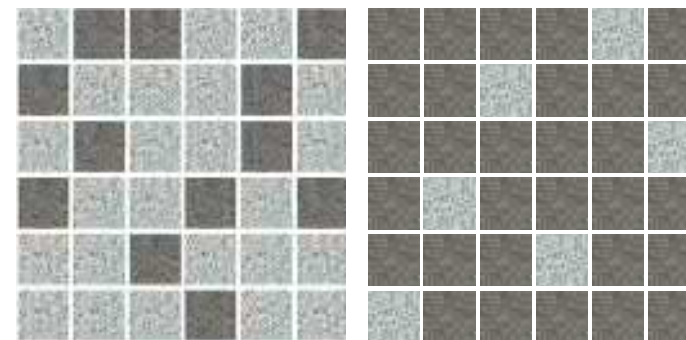
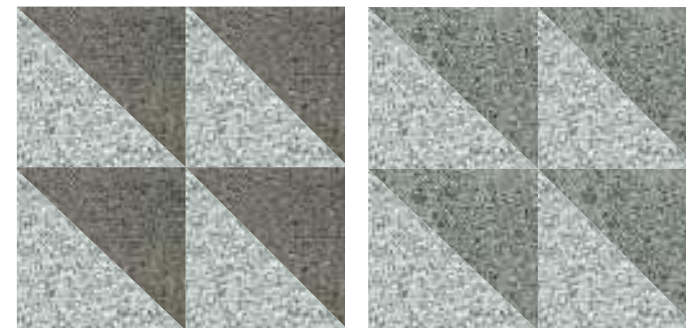
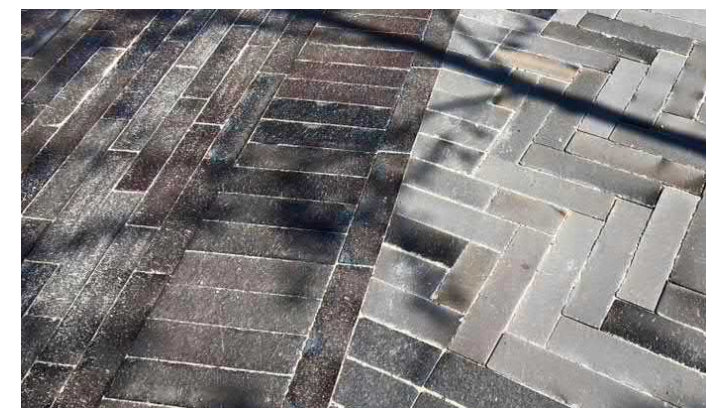
◀ Kaavioon on merkitty lämmitettävät katualueet punaisella rajauksella. Paalutori, rakennusten edustavyöhykkeet sekä Iskospolun viheralueet eivät kuulu lämmitettäviin alueisiin.

► Vaihtelevat ladontakuviot sekä huolitellut yksityiskohdat viimeistelevät laadukkaat tori- ja aukioalueet. (Kuvat: Steffen Sten.)

►► Erilaisilla väri variaatioilla voidaan vaikuttaa kokonaispintojen sävyihin sekä materiaalipinnan elävyyteen.

▲ Pitkittäissuuntainen ladonta luo Myyrmäenraitille "imun". (Kuva: Stepstone Inc.)

3 JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

Kudosmainen valoverkko kattaa avarrettua Artsinpolkua. Näkymä taidemuseon takaa Ruukkutorin suuntaan.

Valaistus osoittaa oleskelun ja viipymisen paikkoja Ruukkutorilla ja Myyrmäenraitin varrella. Näkymä Myyrmäenraitilta pohjoiseen.

3 JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

3.8 VALAISTUS

Keskustan valaistus perustuu pitkälti voittaneen kilpailuehdotuksen valaistusperiaatteisiin. Valittujen valaisinten ajaton ja selkeä muotokieli sopii hyvin alueen arkkitehtuuriin sekä julkisten ulkotilojen luonteeseen.

Kudosmainen valoverkko vahvistaa alueen uutta keskustaidentiteettiä ja parantaa alueen valaistusta etenkin Artsinpolulla Myyrmäkitalon takana. Valoverkko toimii kattavana aiheena myös Ruukkutorilla sekä Kinorinteessä, jotka ovat keskeisiä saapumisreittejä Myyrmäen keskustaan. Valoverkko suunnitellaan niin, että se on näyttävä aihe myös päiväsaikaan ja muodostaa aiheparin yhdessä julkisivuvalaistuksen kanssa. Ensisijaisesti vaijerivalaistus toteutetaan rakennuksen seinään kiinnittämällä. Esimerkiksi jouluvalaistusta varten siihen voidaan lisätä talvisia valaistusaiheita, kuten roikkuvia ”jääpuikkoja”.

Rakennusten julkisivuvalaistus toteutetaan valaisimilla, jotka piirtävät viivamaisia valokiiloja rakennusten julkisivuihin. Kiilat syntyvät prisman avulla, jotka valoverkon tavoin muodostavat yhdessä kudosmaisen verkon. Aihe mukailee julkisivun epäsymmetristä rytmitystä ja korostaa rakennusmassojen taitteita. Istutusaltaisiin, katsomoon sekä terassirakenteisiin in-

tegroidaan valaistusta, joka korostaa oleskelualueita ja luo niistä valoisia, viihtyisiä sekä ympäristöstään erottuvia. Paalutorin pintaan heijastetaan gobo-valaisimilla kuva-aiheita, jotka perustuvat alueelta tehtyihin arkeologisiin löydöksiin.

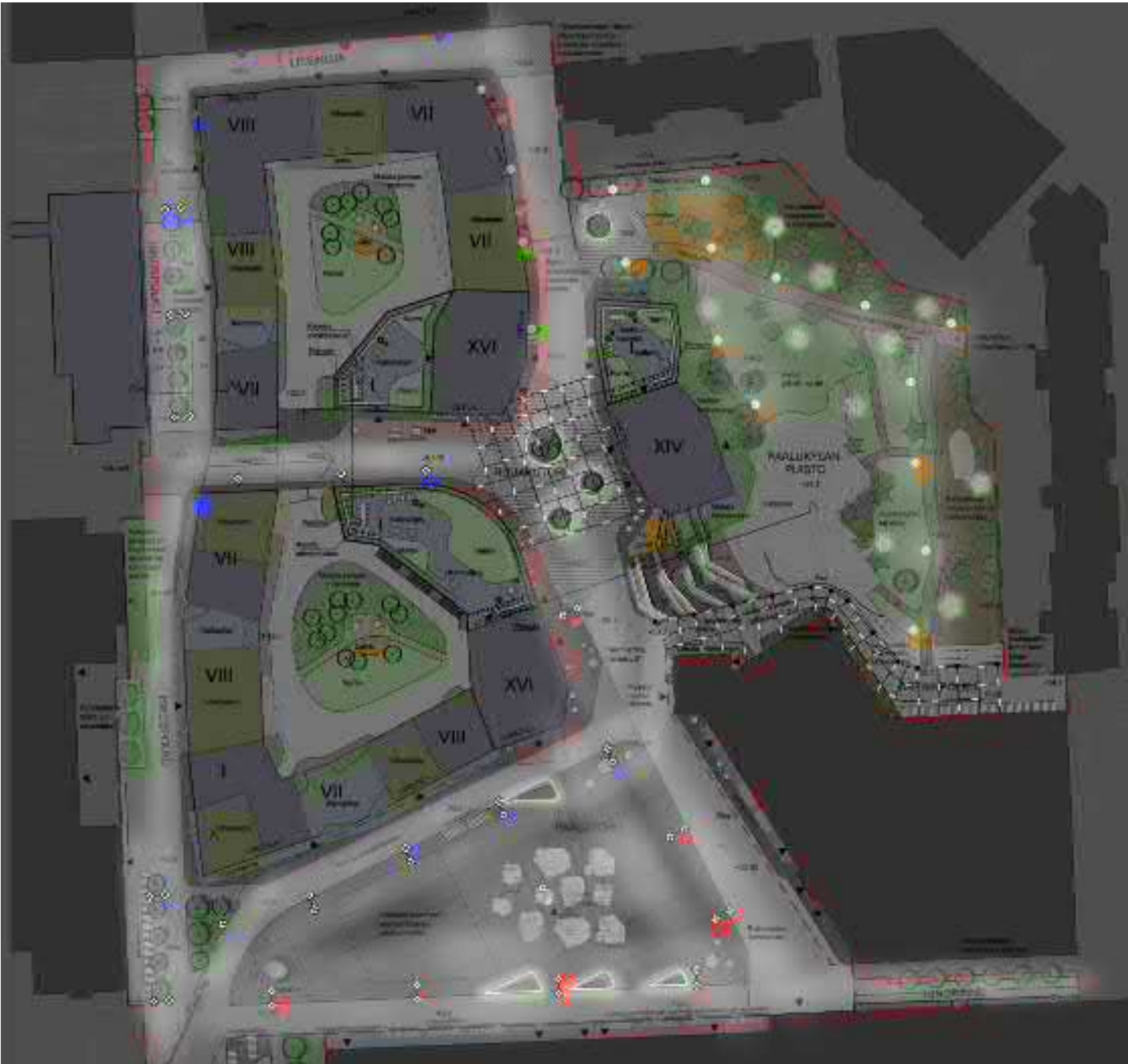
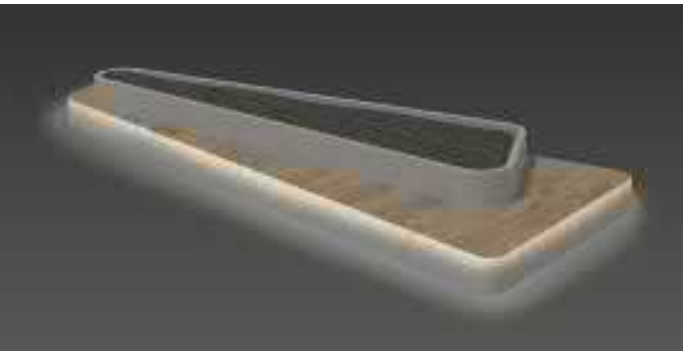
Aukioiden ja pääväylien valaisimesta on esitetty kaksi vaihtoehtoista valaisinmallia, joista Begaa on käytetty myös uudistetulla Punamultatorilla. Valaisinpylväiden mitoituksella sekä valon määrällä osoitetaan reittien hierarkiaa. Paalukylänpuistossa laadukas valaistus sekä yksittäispuiden korostaminen lisäävät turvallisuuden tunnetta. Valaistavat yksittäispuut määritellään jatkosuunnittelussa.

	Valaisimen korkeus	Etäisyys
Myyrmäenraitti	8 m	25 m
Paalutori, Iskospolku, Ruukkupolku ja Liesikuja	6 m	20 m
Paalukylänpuisto	5 m	17 m

◀ Havainnekuva uusien liike- ja asuinrakennusten julkisivuvalaistuksesta. (Pohjakuva: Innovarch Oy 2016.)

▼ Istuinkalusteisiin integroitu valaistus korostaa oleskelualueita ja luo niistä viihtyisiä sekä ympäristöstään erottuvia.

VALAISTUKSEN YLEISSUUNNITELMA, ei mittakaavassa

- Penkkien ja rakenteiden valaistus, esim. JGuzzini Undersocre 15 LED-nauha
- Säilytöskäivien puiden korostusvalaistus, esim. Louis Poulsen Radis-210
- Julkisivuvalaistus, esim. Samer 0112
- Gobo-koristevalaistus, aihe alueen historiasta ja arkeologiasta, esim. Meyerin Nightspot B Gobo LE
- Valoverkko, esim. Traxon Mediatube
- Bega 77164, 5m pylväs
- Bega 99529, 5m pylväs
- Bega 89515 ja 99520, 6m pylväs
- Bega 65455, kiinnitys seinään, 6m asennuskorkeus
- Bega 65455, kiinnitys seinään, 7m asennuskorkeus

3 JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

3.9 TASAUS-, KUIVATUS- JA HULEVE-SIEN KÄSITTELYN PERIAATTEET

Keskusta-alueen kuivatusta on tarkasteltu yleispiirteisesti luonnostasolla. Nykyään toripinta on liian tasainen ja paikoin lammikoitunut. Torialueen vietot ovat liian loivia eikä kuivatusjärjestelmä toimi kunolla. Esimerkiksi linjakuivatuskouruja on poistettu käytöstä täyttämällä ne asfaltilla. Myyrmäenraitti on asfalttipintainen ja sen varrella on ritiläkantisia hulevesikaivoja.

Julkisten alueiden sadevedet johdetaan myös jatkossa vietoilla viemäriverkkoon ja kasvillisuusalueille (katupuut ja Paalukylänpuisto). Kivetty toriaukio ja kulkupinnat kuivatetaan hulevesikaivojen ja -viemäreiden avulla. Alueen kuivatusta pyritään kuitenkin parantamaan nykyisestä viettokaltevuuksia kasvatamalla.

Kuivatusrakenteet ja niiden taitteet sovitetaan ympäristön muihin elementteihin, kuten materiaalirajoihin ja kulkulinjoihin. Jatkosuunnittelussa saumaukset tulee harkita tarkasti. Kaikki tori- ja kulkupinnat ovat kivettyjä ja sinällään vettä läpäisemättömiä. Suunnitelmassa esitetyt pinnoitteet, kuten maatiili on kuitenkin avosaumansa vuoksi tavallista betonikiveä läpäisevämpi pinnoite.

Myyrmäenraitin 5 % tasaus säilyy lähes ennallaan. Artsinpolun tasausta muutetaan esteettömyyden perustasoa vastaavaksi. Kulkureittien pituuskaltevuuksia on käsitelty tarkemmin luvussa 3.13 Esteettömyys.

Nykyisen ja suunnitellun maanalaisen hallirakenteen vuoksi alueella ei ole mahdollista viivyttää tai imeyttää hulevesiä vaan ne johdetaan viemäriverkostoon. Nykyisen kansilaatan rakenne Paalutorin alla ohjaa torialueen tasauksen suunnittelua. Lisäksi kannen alapuoliset, kaivojen sijoittelua rajoittavat rakenteet vaikuttavat tasauksen jatkosuunnitteluun. Myyrmäenraitin esteettömyys, käytettävyyden ja kuivatus ovat kuitenkin uuden, osaksi Ruukkupolun ja Myyrmäenraitin alle sijoittuvan pysäköintilaitoksen suunnittelun lähtökohtina.

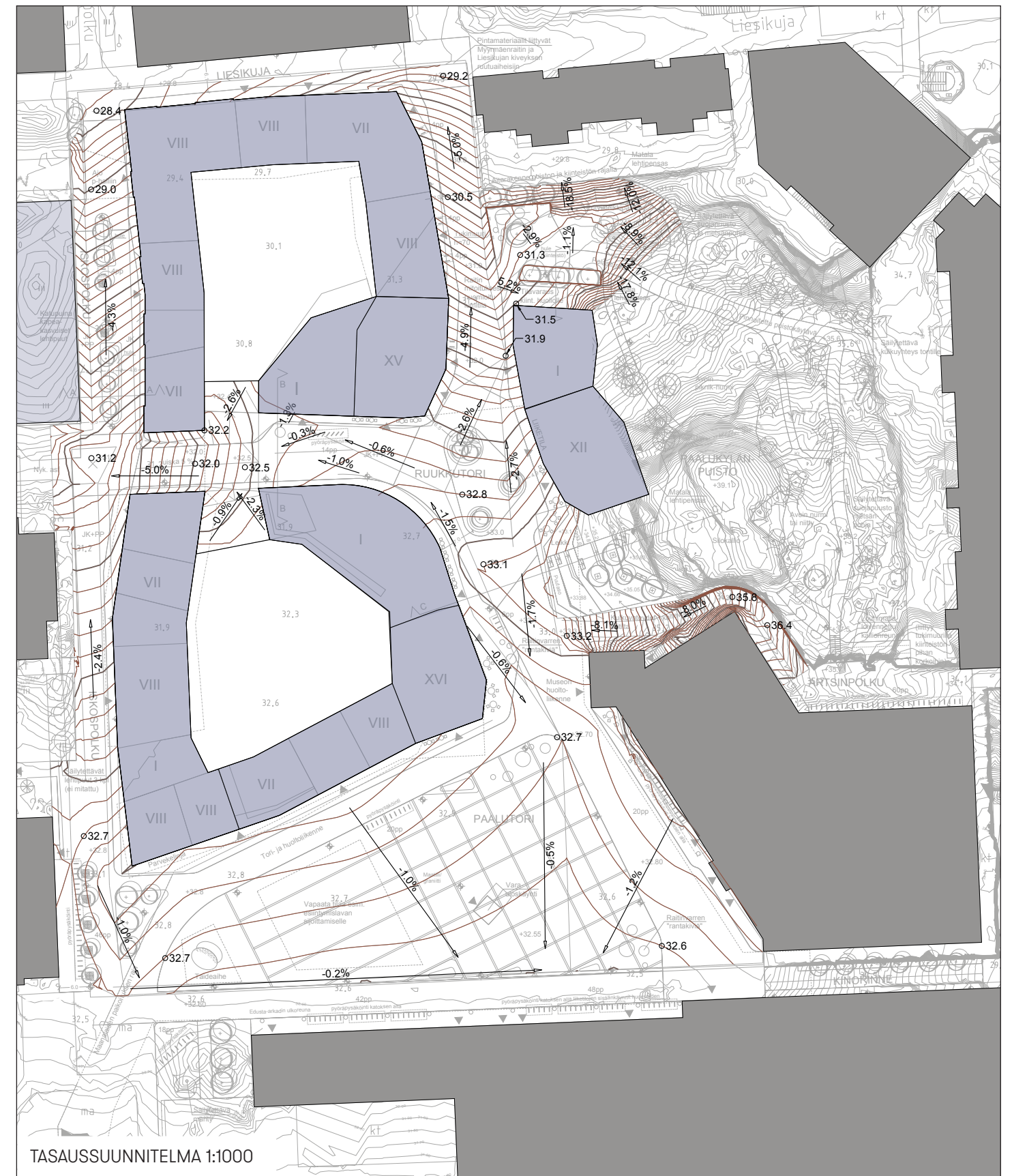
3.10 KATUALUEIDEN LÄMMITYS

Yleissuunnitelmatyön aikana laadittiin selvitys suunnittelualan katualueiden lämmityksen teknisistä reunaehdoista ja lämmityksen aiheuttamista kustannuslisisä alueen rakentamiseen sekä vuotuisista käyttökustannuksista. Lämmitysjärjestelmän lämpölähteenä toimii kaukolämmön paluuvesi. Työn laadinnasta vastasi WSP:n alikonsulttina Granlund Oy / Jarkko Hilme. Laadittu yleissuunnitelma on tämän suunnitelmaselostuksen liitteenä.

Katualueiden lämmitysalueeksi valittiin alue, joka koostuu kävely- ja aukioalueista (aluerajaus on osoitettu kaaviossa sivulla 27). Lämmitettävän alueen pinta-ala on noin 4300 m² ja se on jaettu yhteensä kolmeentoista erilliseen lämmittävään alueeseen. Paalutoria ei selvityksessä esitetty lämmitettäväksi lukuun ottamatta sitä ympäröiviä kävelyalueita. Iskospolku ja Liesikuja on jätetty myös pois lämmitettävistä alueista.

Erityisenä teknisenä hankaluutena on Paalutorin alla sijaitsevan pysäköintihallin kattorakenteen ja tulevan toripinnoitteen välinen ohut tila rakennekerroksille. Se ei estä lämpöputkiston asentamista, mutta nostaa vuotuisia käyttökustannuksia, koska alla olevan kylmän parkkihallin rakenteet aiheuttavat lämpöhäviötä. Asennustilaa on kohdasta riippuen noin 200-300 mm. Lisäeristeiden asentaminen lämpöhävikin estämiseksi ei ole mahdollista, koska tilaa on liian vähän.

Ruukkutorilla ja Myyrmäenraitin maanvaraisella osuudella ylläkuvattua tilannetta ei ole. Uuden parkkihallin ja tulevan maanpinnan väliin jäävä tila rakennekerroksille on noin 500-1000 mm. Näillä alueilla lämpökaivot voidaan toteuttaa kaivorakenteina, kun taas Paalutorilla jakotukit pitää toteuttaa maan pinnalle ja integroida esimerkiksi penkeiksi.

3 JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

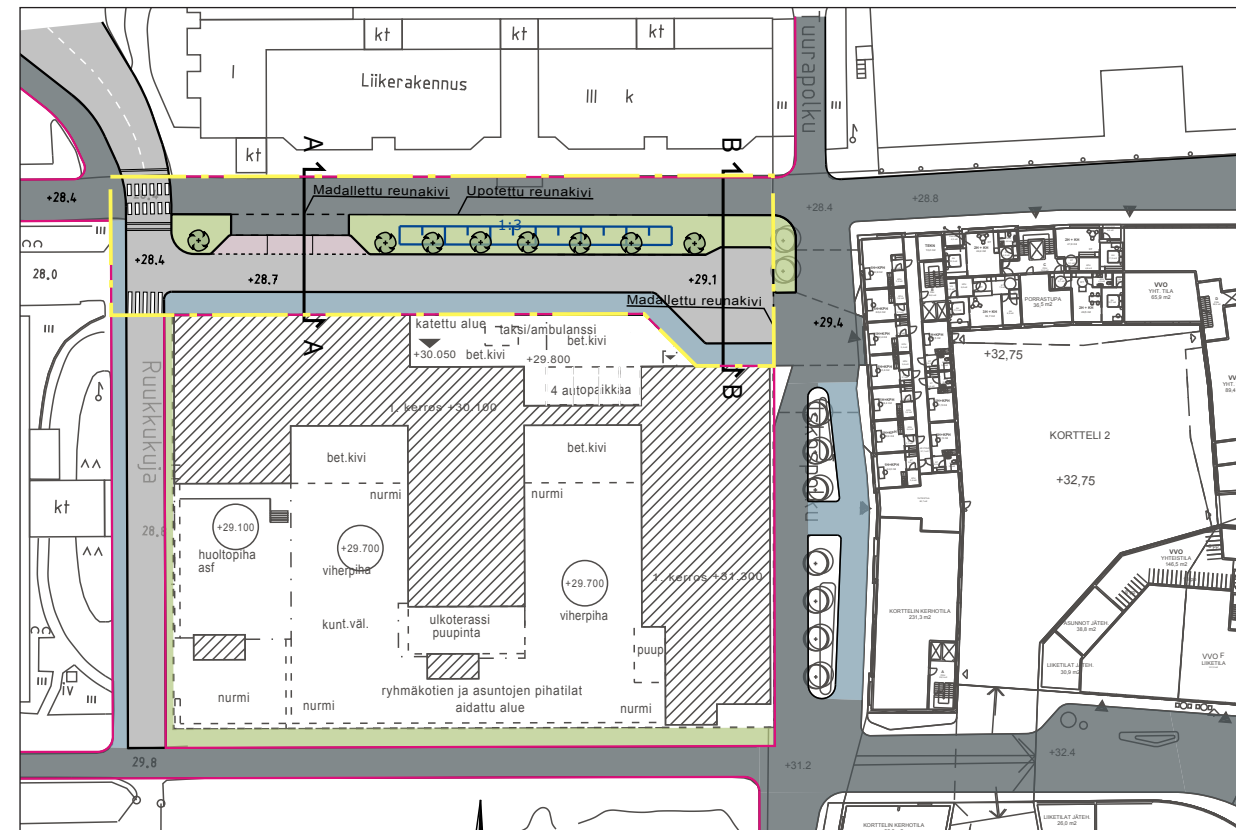
3.11 LIIKENTEEN YLEISSUUNNITELMAN KUVAUS

Myyrmäen keskustan asemakaavaprosessin yhteydessä on laadittu erillinen liikenteen yleissuunnitelma (WSP Finland Oy, 2016). Yleissuunnitelma koskee Liesikujaa ja Iskostietä ja se on huomioitu julkisen ulkotilan yleissuunnitelmassa.

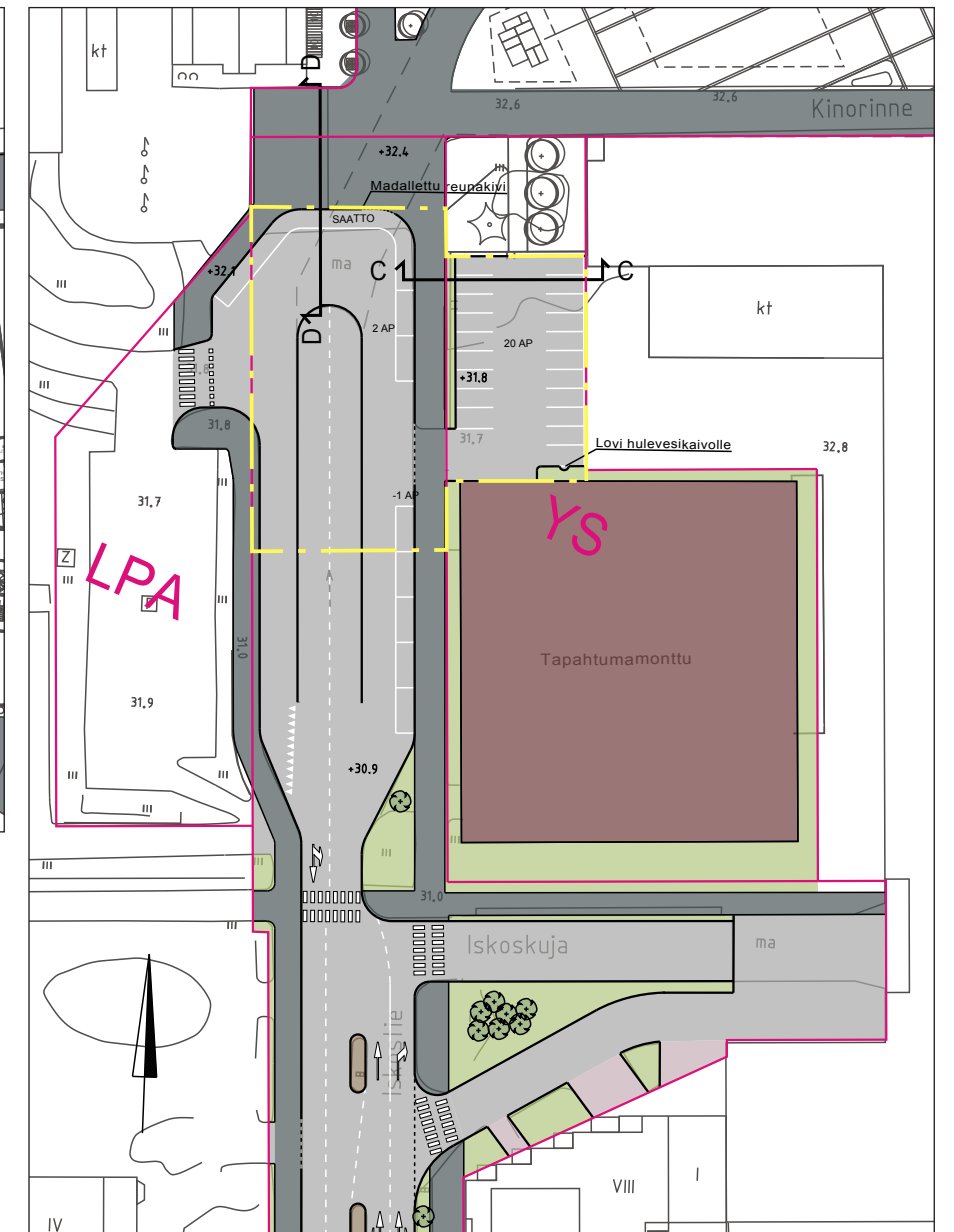
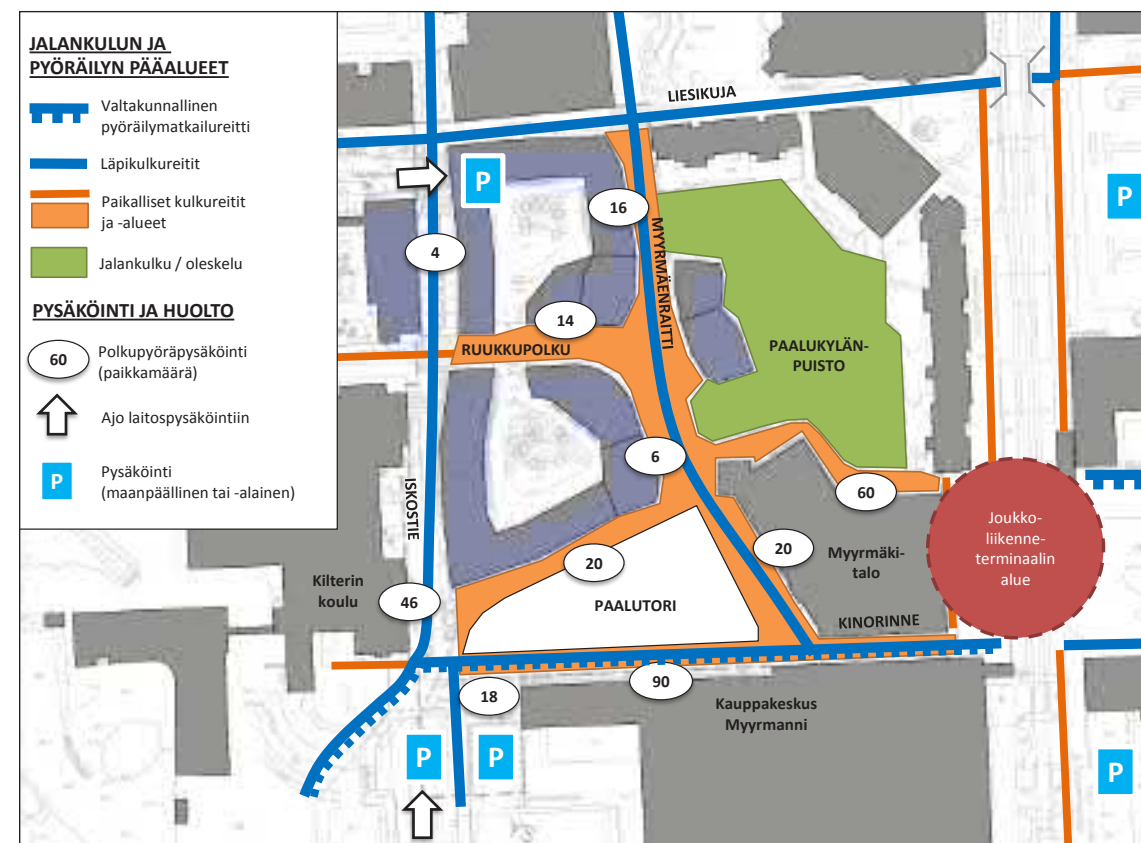
Iskospolun ja Liesikujan yhdistettyjen kävelyn ja pyöräilyn väylien lounaispuolella sijaitseva kortteli on tällä hetkellä pysäköintialuetta. Tämän korttelin pohjoisreunaan rakennetaan Liesikujan suuntainen uusi ajorata ja sen eteläpuolelle jalkakäytävä kiinni suunniteltuun rakennukseen. Uuden ajoradan päässä on kääntöalue sekä ajoyhteys uusien keskustakorttelien osin maanalaiseen pysäköintihalliin. Jalkakäytävä liittyy itäpäässä uudistettuun Iskospolkuun. Julkisen ulkotilan yleissuunnitelmassa pysäköintihallin ja Iskospolun risteysalue käsitellään ympäröivistä materiaalipinnoista värein tai materiaalein erottuvina alueina. Lisäksi rakennusten seinustoille sijoittuvilla ns. turvakiiloilla ohjataan jalankulku- ja pyöräliikennettä keskeemmälle raittia kauemmas näkemiltään hankalista nurkista. Nykyinen Liesikuja säilytetään jalankulku- ja pyöräilyväylänä, ja viereisen liikerakennuksen huoltoliikenne pyritään ohjaamaan uudelle ajoradalle.

Paalutorin länsireunassa sijaitseva torikauppiaille varattu pysäköintialue siirtyy Iskostien varteen Myyrmännin kauppakeskuksen länsipuolelle. Ajoyhteys uudelle 20-paikkaiselle pysäköintialueelle on Iskostieltä. Iskostien päässä on kahden kadunvarsipysäköintipaikan lisäksi tilavaraus lyhytaikaiselle saattoliikenteelle. Lisäksi reunakiven yli kulkee Paalutorin suuntaan ajoyhteys, jota käyttävät torin, taidemuseon ja keskustakorttelien huoltoliikenne sekä Kilterin koulun eteen mahdollisesti ajavat bussit. Iskostien huonokuntoinen jalankulku- ja pyörätie kadun itäpuolella uusitaan pohjoispään saneerauksen yhteydessä.

Torin jätehuollolle sekä kuluttajien kierrätettävän pakkausjätteen aluekeräyspisteelle tulee varata sopivat tilat nyt suunnitellun alueen ulkopuolelta. Markkina-aikaan on tarvetta myös tilapäisille jätelavoille ja WC-tiloille.

Ote liikenteen yleissuunnitelmasta, Liesikuja, 1:1000

Ote liikenteen yleissuunnitelmasta, Iskosta ja pysäköintialue, 1:1000

- ajorata, asfaltti / kiveys
- jalkakäytävä, asfaltti / kiveys
- jalankulku ja pyöräily, asfaltti / kiveys
- istutettu alue
- pysäköinti / kävely, kiveys
- kaavaraja
- katupuu
- - - suunnitelma-alueen raja

3 JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

3.11.1 HUOLTO-, PELASTUS- JA TORILIIKENNE

Paalutorin, Myyrmäkitalossa toimivan taidemuseon sekä uusien keskustakortteleiden huolto- ja pelastusliikenne tapahtuu Iskostien ja torin kautta.

Torikauppiaille varattu pysäköinti on järjestetty kaupakeskuksen länsipuolelle kaupungin omistamalle tontille. Pysäköinnin lisäksi torialueella on tarvetta lyhytaikaiselle huoltoliikenteelle, joka ohjautuu Iskostien kautta. Lisäksi toripaikkojen mitoituksessa on huomioitu torille ajettavien myyntiautojen tilantarve.

Myyrmäkitalossa toimivalle taidemuseolle on Paalutorin kautta satunnaista liikennöintiä esimerkiksi suurten esineiden siirroista tai näyttelyiden purkamisesta johtuen. Kyseistä toimintaa palveleva sisäänkäynti sijaitsee Myyrmäkitalon luoteiskulmassa ja sen edusta tulee pitää vapaana. Pääasiassa museon huolto tapahtuu kuitenkin kellaritilojen kautta.

Myyrmäenraitti ja Ruukkutorin kiinteät rakenteet on mitoitettu niin, että asuinkortteleiden sekä Myyrmäenraitin pelastus- ja huoltoliikenteellä on esteetön kulku ja riittävästi tilaa myös kaarteissa.

3.12 PYÖRÄPYSÄKÖINTI

Suunnitellun pyöräpysäköinnin keskeisiä periaatteita ovat saavutettavuus, turvallisuus ja laadukkaat telineet. Sijainti vilkkaiden kulkureittien varrella sekä hyvä valaistus edistävät sosiaalista turvallisuutta ja sitä kautta osoitettujen pyöräpaikkojen houkuttelevuutta. Valitut telineet ovat lisäksi laadukkaita ja niille on varattu riittävästi tilaa. Jatkosuunnittelussa tulee huomioida tulevaisuudessa yleistyvien erikoispyörien, kuten kuormapyörien tavallista suurempi tilantarve.

Myyrmäen keskusta-alueella pyöräpysäköinti on nykyisellään keskittynyt Myyrmannin kauppakeskuksen ja Myyrmäkitalon edustoille. Kilterin koulun edustalla on pyöräpaikkoja etenkin koululaisten käyttöön. Punamultatorin kunnostuksen yhteydessä ratasillan alle juna-aseman sisäänkäynnin yhteyteen on lisäksi asennettu runkolukitsemisen mahdollistavia telineitä.

Nykyiset runkolukittavat telineet ovat alueella aktiivisessa käytössä. Osoitettujen paikkojen täyttyessä sisäänkäyntien läheisyyteen jätetyt pyörät kuitenkin vaikeuttavat kulkua ja ylläpitoa sekä heikentävät alueen kaupunkikuvallista ilmettä. Julkisen ulkotilan yleissuunnitelmassa pyöräpaikkojen sijoittelua on tarkistettu ja lukumäärä lisätty. Yleissuunnitelmas-
sa on esitetty pyöräpaikkoja 294 kpl.

Keskusta-alueelle asennettavat pyörätelineet ovat muotokieleltään pelkistettyjä ja mahdollistavat runkolukituksen. Asiakkaiden pyöräpaikkojen sijoituksessa ohjearvona on käytetty 10 - 30 metrin etäisyyttä lähimmästä sisäänkäynnistä (RT 98-11207). Pyörätelineet sijoittuvat rakennusten seinustoille tai muuten suojaisille reunavyöhykkeille kulkuväylien varsille kuitenkin niin, etteivät ne peitä näyteikkunoita tai estä kulkua.

Pääosa pyöräpaikoituksesta sijaitsee kauppakeskuksen sekä Myyrmäkitalon läheisyydessä Paalutorin etelä- ja itäpuolella. Lisäksi Myyrmäkitalon taakse sijoittuvat uudet pyöräpaikat palvelevat sekä Paalukylänpuiston käyttäjiä että liityntäpysäköintiä. Lisäksi pyöräpaikkoja on osoitettu Myyrmäenraitin varrelle ja liiketilojen edustoille.

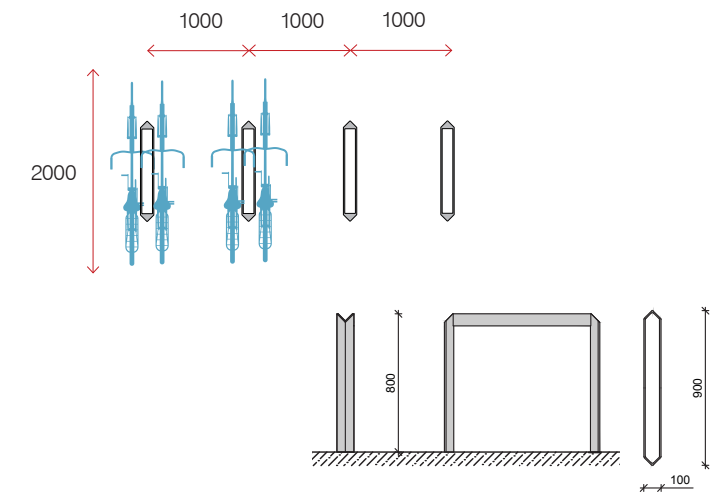
3.13 ESTEETTÖMYYS

Yleissuunnitelma-alueella noudatetaan esteettömyyden perus- ja erikoistason vaatimuksia. Pääkulkureittien lisäksi esteettömyys huomioidaan kaluste- ja katsomorakenteissa.

Kevyen liikenteen pääväylät Myyrmäenraitti ja Ruukkupolku ovat pituuskaltevuudeltaan enintään 5 %. Myyrmäenraitti noudattaa pitkälti nykyistä tasausta. Molemmille alueille esitetään katulämmitystä.

Artsinpolun tasausta Myyrmäkitalon takana on laskettu nykyisestä kaltevuudesta esteettömyyden perustason 8 %:iin. Muutos tarkoittaa Myyrmäkitalon takana kulkureitin laskemista enintään noin 70 cm.

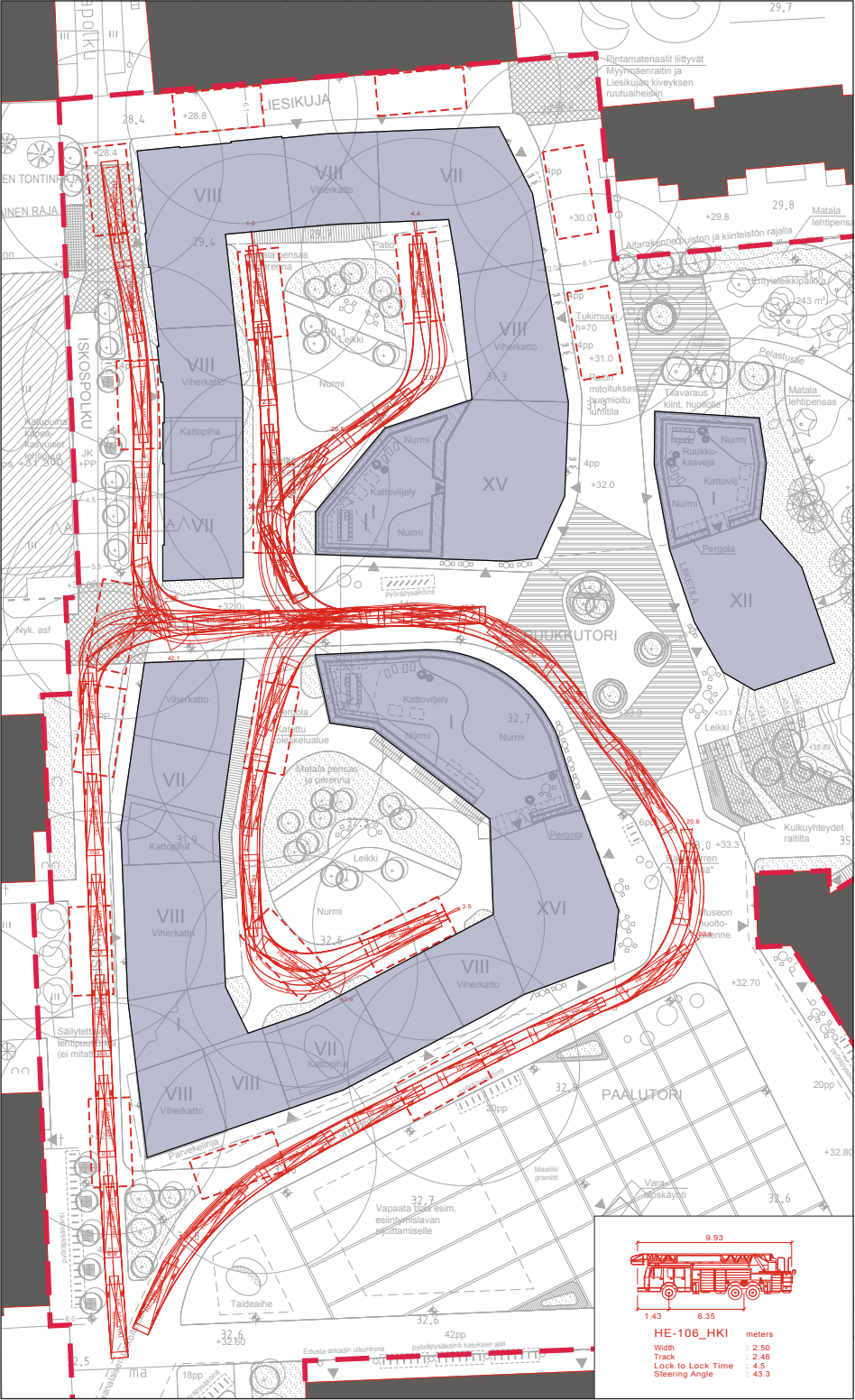
Polkupyörien pysäköinnin tilavaatimus

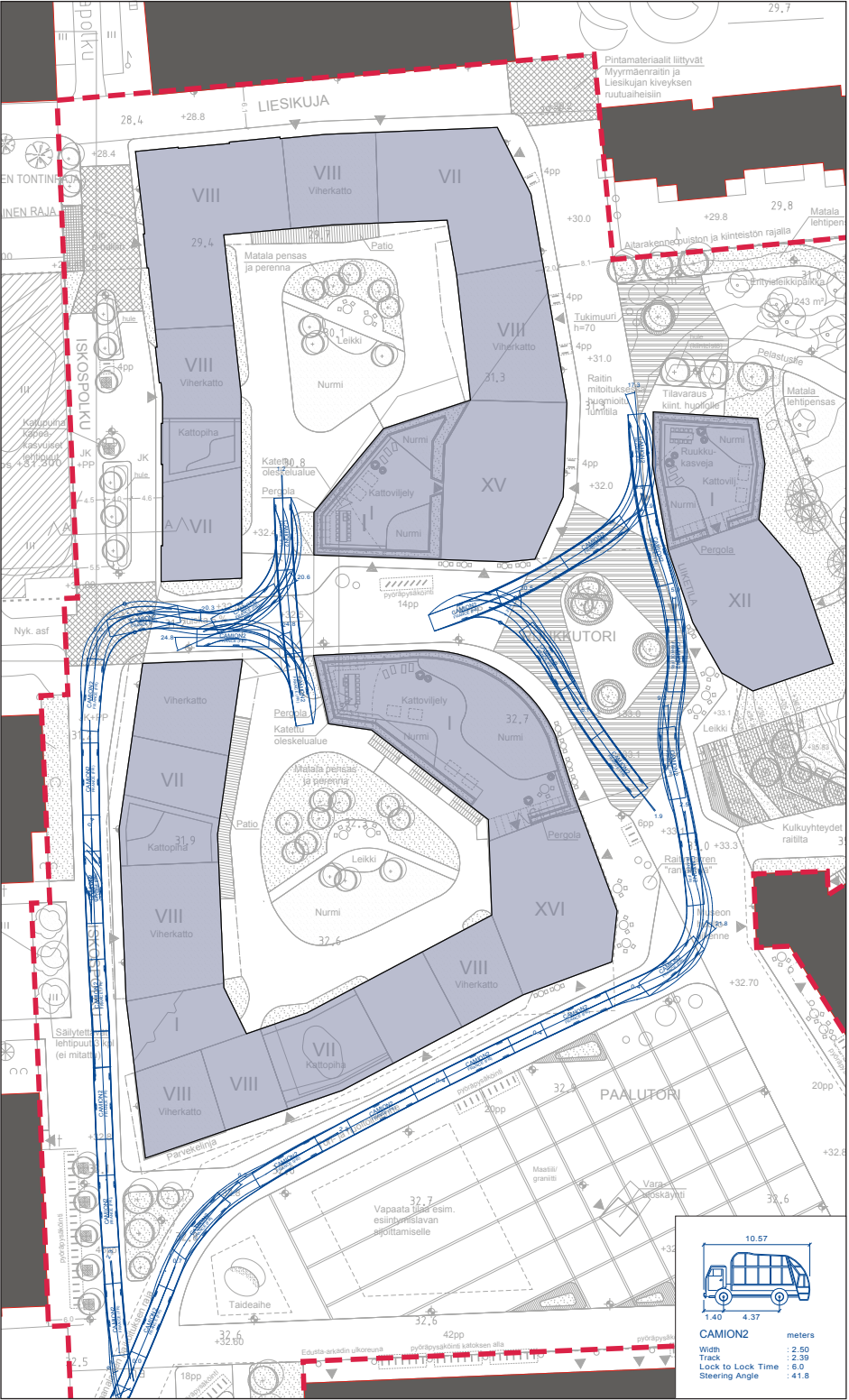
▼ Pyörätelineet ovat muotokieleltään pelkistettyjä ja mahdollistavat runkolukituksen. Samaa mallia on käytetty Punamultatorilla ja Myyrmäen asemalla.

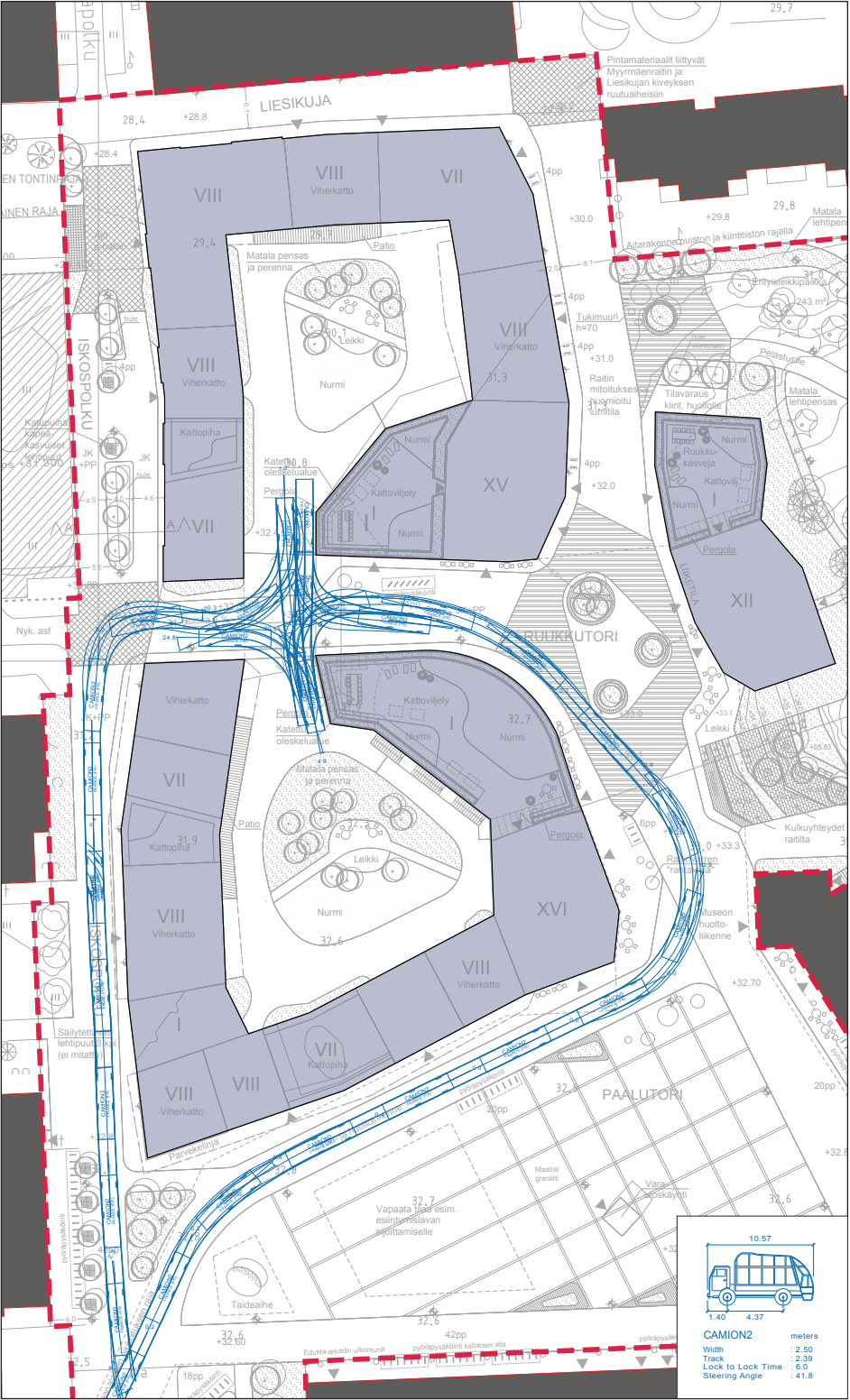
3 JULKISEN ULKOTILAN YLEISSUUNNITELMA

Ajouratarkastelu 1:1000
Pelastusajoneuvo

Ajouratarkastelu 1:1000
Jäteauto A

Ajouratarkastelu 1:1000
Jäteauto B

4 KUSTANNUKSET

4 KUSTANNUKSET

KULKUVÄYLÄT	
Myyrmäenraitti	693 000
Kinorinne	108 500
Artsinpolku	142 600
Liesikuja	60 500
Ruukkupolku	92 500
Iskospolku ja Paalutorin pohjoispuoli	640 000
Yhteensä	1737 100
TORIT JA AUKIOT	
Paalutori	237 600
Ruukkutori	155 400
Aukio, puistotorni	16 100
Yhteensä	409 100
PAALUKYLÄNPUISTO	
Viheralue	168 000
Eritysisleikkipaikka	91 300
Katsomoalue	55 000
Yhteensä	314 300
TAIDE	
	24 600
VALAISTUS	
Valoverkot 2 kpl	58 000
Muu valaistus	120 000
Yhteensä	
	2 459 300

Kustannusarvio ei sisällä kallion louhintaa, valais-
tuksen sähköistystä eikä katualueiden lämmitystä.
Katulämmityksen kustannukset on laskettu erikseen.

Esitetyt kustannukset vastaavat HOLA-hankeosalas-
kennan tarkkuustasoa.

KATUALUEIDEN LÄMMITYS	
Yleissuunnitelmatyön aikana laadittiin selvitys suun- nittelualueen katualueiden lämmityksen teknisistä reunaehdoista ja lämmityksen aiheuttamista kus- tannuslisisistä alueen rakentamiseen sekä vuotuisista käyttökustannuksista.	
Suunnitelman mukaisen lämmitysjärjestelmän rakennuskustannukset ovat arviolta 450 000€ ja kulutusperusteiset käyttökustannukset noin 83 000 € vuodessa. Eritelty kustannusarvio on osana yleissuunnitelmaa ja tämän suunnitelmaselostuksen liitteenä.	

Rakennuskustannusarvio	
Pintaputkistot	150 000
Runkoputkistot	80 000
Glykoli/ vesiliuos	25 000
Lämpökeskuksen osuus	50 000
Automaattikalaitteiden osuus	17 000
Kaukolämpöliitostöiden osuus	30 000
Lämpökeskuksen sähköliittymän osuus	4000
Jakokaivot, jakotukit ja putket varusteineen	60 000
Maanrakennustyöt	14 000
Yhteensä	
	430 000

Käyttökustannusarvio	
Kaukolämpö, n. 1024 MWh/a	n. 58 400
Kaukolämmön perusmaksu	n. 21 700
Sähkönkulutus, n. 6500 kWh/a	n. 800
Huoltokustannukset (n. 0,7 e/m²)	n. 3060
Yhteensä (e/vuosi)	
	83 960

5 SUOSITUKSET JATKOSUUNNITTELULLE

5 SUOSITUKSET JATKOSUUNNITTELULLE

Tähän lukuun on koottu julkisen ulkotilan yleissuunnitelman laadintaprosessin aikana tunnistettuja asiakokonaisuuksia, jotka pitää ottaa huomioon seuraavissa suunnitteluvaiheissa. Jatkosuunnittelun kannalta oleelliset asiat on lueteltu alueittain ja aihepiireittäin alla.

Vaiheistus ja työnaikaiset suunnitelmat:

Keskusta-alueen rakentaminen kestää useita vuosia. Siirtyvät ja pitkäkestoiset työmaat edellyttävät vaiheistussuunnitelmia, työmaa-aikaista liikennesuunnittelua sekä mahdollisesti väliaikaisen ympäristön suunnittelua. On todennäköistä, että osia tori- ja katualueista tulee saattaa väliaikaisesti käyttöön ilman lopullisia pinnoitteita tai kasvillisuutta.

Työmaa-aikaisella liikenne- ja ympäristösuunnittelulla varmistetaan turvallinen ja toimiva julkinen ympäristö, joka näyttää tavanomaista työmaata siistimmältä ja mahdollistaa esimerkiksi toritoiminnan jatkumisen Paalutorilla. Työmaa-aikana käytössä olevien yleisten alueiden tulee täyttää esteettömyyden normit ja olla turvallisia kaikille käyttäjille myös nk. väliaikaispinnoitteella koko työmaan ajan.

Vuorovaikutuspelin tulokset selä yleissuunnittelun yhteydessä saadut osallistamisen vastaukset otetaan huomioon jatkosuunnittelun lähtötietoina.

Paalutori:

Pysäköintihallin kansilaatta sekä kannen alapuoliset rakenteet ohjaavat tasauksen suunnittelua, kasvillisuuden käyttöä ja rakenteiden sijoittelua torialueella. Jatkosuunnittelun lähtötiedoiksi tulee selvittää maastokäynnein ja esimerkiksi koekuopin nykyisten rakennekerrosten paksuus sekä torin kuivatusjärjestelmän periaatteellinen toiminta.

Nykyisen pysäköintihallin varauloskäynti sijaitsee keskellä Paalutoria. Kaupunkikuvallista tarvetta ja teknisiä reunaehdoja hätäuloskäynnin poistamiselle tulee arvioida uudelleen jatkosuunnittelun yhteydessä.

Suunnittelualueen eteläpuolelle jäävän entisen terveyskeskuksen tontin, nykyisen ”tapahtumamontun” suunnittelussa on huomioitava torin pysäköinti- ja jätehuoltotarpeet sekä kuluttajien kierrätettävien pakkausjätteiden aluekeräyspisteen tilavaatimukset.

Ruukkupolku, Ruukkutori, Myyrmäenraitti ja Artsinpolku:

Ruukkupolun ja Myyrmäenraitin alle sijoittuvan uuden pysäköintilaitoksen suunnittelun lähtökohtina tulee olla Myyrmäenraitin esteettömyys, käytettävyyys ja kuivatus. Ruukkupolun luiskan (5 %) liittyminen korttelipihoihin ja mahdollisiin yhteistiloihin rakennusten kivijalassa suunnitellaan siten, että luiskaa on mahdollista käyttää myös pelastustienä.

Myyrmäkitalon takana kulkevan Artsinpolun nykyistä tasausta lasketaan esteettömyyden perustasoa (8 %) vastaavaksi. Jatkosuunnittelussa tulee tutkia Artsin seinän vierustan rakenteet ja se, miten koron laskeminen vaikuttaa mm. rakennuksen nykyiseen vedeneristykseen ja routasuojaukseen.

Pinnoitteet, kalusteet ja valaistus:

Kuivatusrakenteet ja niiden taitteet sovitetaan ympäristön muihin elementteihin, kuten materiaalirajoihin ja kulkulinjoihin. Materiaalien saumauksiin tulee kiinnittää erityistä huomiota, jotta kiveykset ovat kestäviä, siistejä ja helposti puhdistettavia. Jatkosuunnittelussa huomioidaan mahdollisuus osoittaa tontin rajat tai nurkkapisteet pinnoitteella. Pyörätelineiden sijainnista sekä pinnoitteiden yhtenäisyydestä tulee neuvotella Citycon Oy:n kanssa, jonka kiinteistöön Paalutori rajautuu Myyrmannin eteläreunalla.

Tori- ja tapahtuma-alueiden kalustuksessa (valaistus, vesipisteet ja sähkö) huomioidaan alueella järjestettävät tapahtumat. Valaisimien perustustavat pitää valita kansiympäristöön sopiviksi. Valoverkon kiinnitystapa Ruukkutorin ja Artsinpolun kohdalla edellyttää rakennesuunnittelua ja yhteistyötä asuinrakennusten suunnittelijoiden kanssa.

Taide ja historia:

Paalutorin länsipäähän on ideoitu kookasta, veistosmaista taideaihetta, jonka sisällöstä ja laadinnasta suositellaan järjestettäväksi suunnittelukilpailu. Jatkosuunnittelussa tulee pohtia taideaiheen toiminnallisuutta ja sitä, miten abstrakti esitystapa on tavoiteltavaa.

Alueen historiateemaisten muiden taideaiheiden jatkotyöstämiseen tulisi kiinnittää yksi tai useampi taiteilija. Kohteita ja ideoita on esitetty Ruukkutorin portaiden läheisyyteen ja puiston ääreen.

Katulämmitys

Katulämmityksen osalta jatkosuunnittelussa tulee selvittää tarkemmin lämmityksen hyötyjä esimerkiksi esteettömyyden, liikenneturvallisuuden ja kaupunkikuvan kannalta sekä lämmitettävän alueen riittävä laajuus. Lisäksi tulee varmistaa tekninen soveltuvuus nykyiseen ja uuteen ympäristöön. Jääpolanteiden ehkäisy lämmitysalueiden reunoilla, kulkupintojen kuivatuksen ratkaiseminen ja tonteille kuuluvien osien lämmitys selvitetään jatkosuunnittelussa.

Työssä ei selvitetty kustannusjakomahdollisuutta kaupungin ja kiinteistöjen välillä, jolloin lämmityksestä eniten hyötyvät tahot osallistuisivat myös lämmitysjärjestelmän rakennus- ja käyttökustannusten maksamiseen. Jatkosuunnittelussa tulee tutkia vaihtoehtoja kustannusjaon muodostamiseksi katulämmityksen toteutuksen, käytön ja ylläpidon osille kiinteistöjen ja kaupungin välillä.

